

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: T 242-49, L 998-04.

**A FALUSZÖVETSÉG
LAPJA**
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési árak: Egész évre 4 P 96 f
Félévre 2 P 48 f. Negyedévre 1 P 28 f.
Egyes szám ára --- 12 fillér.

Budapest, 1927.

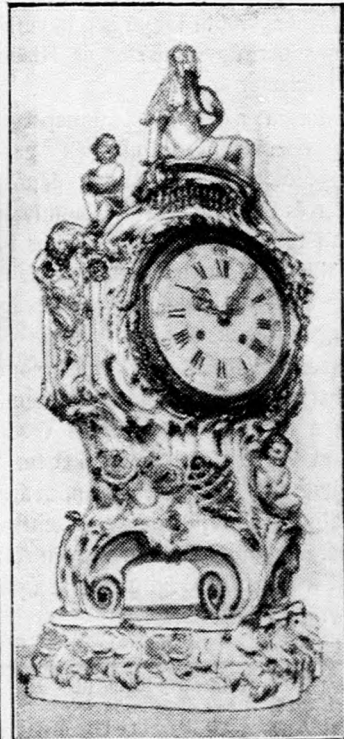
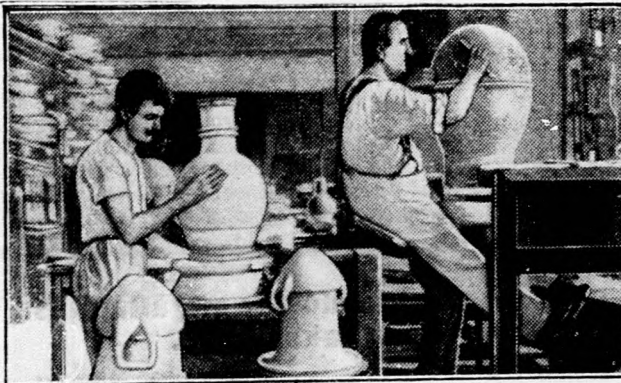
VIII. évfolyam, 40. szám.

Vasárnap, október 2.

A honfoglalás vidékén.

A Faluszövetség idei legnagyobb és legszebb kiállítása nyílik meg szombaton Szentesen. Nem egy város, nem is egy vármegye, de az egész Tiszavidék mutatja be ezen a kiállításon mezőgazdasági, ipari és kulturális haladását. Ez a vidék, ahol a «szőke Tisza» kanyarog, az ország egyik legérdekesebb földje. Itt gyűltek össze a honfoglaló magyarok törzsei ezer éve az első nemzetgyűlésre. Szeri-pusztán hozták az ősalkotmányt Árpád fejedelem vezérlete alatt, mellyel a honfoglalás is megpecsételtetett és a nemzet alapköve lezárattott.

A pusztán, ahol az ősi nemzetgyűlés lezajlott, még ma is mutogatják az ősi bencés apátság kolostor romjait. Az Árpád- királyok kultúrája eltűnt már a Szeri-pusztai vidékéről. Csak egy emlékkő s a közelében szép új templom hirdeti az utókornak, hogy a tatárok előtt ősi kultúra volt e helyen. Akik Szentesre jönnek október első hetében, megilletődve látják majd a kiállítás népvándorlási osztályában, hogy a magyarok kora előtt már erre vonult a hadak útja. A kelta, avar, hun, bolgár, kun és tatár vitézek ereklyéi bukkantak föl a tanyak közelében a kunhalmok belsejében. Sok ősi emlék, sok kultúrbizonyosság elevenedik föl a kiállítás látogatói előtt.

Porcellánkészítés.

Három képünk a porcellánkészítés különböző állomásait mutatja be. Legfelül: a porcellánedények formálása. Alul: a porcellán festése. Oldalt: a kész, gyönyörű művi porcellán órák.

Az ősi multtal szemben áll a modern jelen. A pusztaszeri bencések nemcsak Krisztus hitére, de a szántás-vetésre is megtanították a középső Tisza vidékének magyarjait. Egyik tanításuk se veszett kárba. A tiszai fanyavidék földmívelői a leghívőbb keresztények az országban. De a Tiszavidéken — ép azon a földön, amelyre a kiállítás gyűjtőköre kiterjed — terem a világ legjobb búzája. Most, hogy a búzaharc megindult az egész világon, nagyon becses nekünk a tiszavidéki búza. E nélkül bizony lezorultunk volna a búzafrontról. De, mint századok óta mindig, úgy az elmúlt években is dicsőséget hozott a magyar földnek a tiszavidéki búza. Hiába volt minden cselvetés, még a román kereskedők is tiszavidéki búzát vittek a világpiacra. A nagy világversenyben Európa győzelmi pálmáját a tiszavidéki búza vitte el. Mezőgazdaságilag az ország egyik legszebb kultúrája honol ezen a földön. Széchenyi István gróf működését hirdeti a száz- meg százezer ármentesített föld, mely alig pár évtizede vált termővé. Rózsa Sándorral együtt eltűnt az a sok nádas is, ahol azelőtt csak vadkacsákra vadásztak, most azonban az acélos búza terem.

A kiállítást Mayer János földművelésügyi miniszter nyitja meg. Az idén ez az egyetlen kiállítás, melyet a földművelésügyi miniszter nyit meg úgy is, mint a Faluszövetség elnöke. Ezzel is jelezni kívánja a kormány és a szövetség, hogy a tiszavidéki kiállítás az év legkiemelkedőbb kiállítása. Kiténteti legfelsőbb látogatásával Magyarország kormányzója, aki előtt a Tiszavidék gazdaifjúsága pompás hódoló felvonulást rendez. De lejönnek a kormány többi tagjai is a következő napokon, így Bud János pénzügyminiszter és Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter is.

Hétfőn tartja a kiállítási ünnepségek keretében Szentesen a tiszavidéki vármegyék gazdaközönsége, nagy gazdaggyűlését, melyen Mayer János földművelésügyi miniszter és Schandl Károly földművelésügyi államtitkáron kívül több kiváló agrárpolitikus fog fölszólalni. Hasonló érdeklődésre tarthat számot a tanyai kongresszus, melyen a tanyai polgárság életbevágó kívánságai kerülnek megvitatásra.

A nagyszerű kiállítás előrelátható pompás sikeréért elsősorban Farkas Béla főispáné az érdem, aki a Faluszövetség és a helyi bizottság agilis vezetőivel emberfölötti munkát végzett a siker érdekében. Jásznagykunszolnok-, Csongrád-, Békés- és Csanád vármegyék egész gazdatársadalmát fölhívjuk, hogy a szentesi nagy seregszemlén minél nagyobb számban vegyen részt. A szentesi ünnepsorozat a faluszövetségi gondolat újabb győzelmes állomása lesz.

Vissza a plutokrácia igájába? Egyes merkantilista újságok, amelyek annak idején hathatósan közreműködtek az októberi összeomlás följedezésében, nagyon visszavágynak a liberális világra. Úgy tesznek, mint az éhes dísznó, mikor makkal álmodik. Esze ágában sem volt Rubinek Istvánnak liberális átalakulást követelni, mégis a szájába adnak liberális nyilatkozatokat. Rubinek István ép oly gerinces agrárius és szövetkezéstartó politikus, mint megboldogult bátyja, Rubinek Gyula volt, akinek oroszlanrészre volt a magyar agrárpolitika megalapozásában. Rubinek István is törhetetlen agrárpolitikus és bizonyára az első között lenne, ha arról lenne szó, hogy a börzei papírosarisztokrácia a magyar mezőgazdaságot megint ki akarja szipolyozni hat forintos búzaárakkal és toronymagasságú kölesönkamatokkal. Mi nem kívánjuk vissza azt az időt, mikor az óceánjárók ezrével vitték ki a magyar kivándorlókat s hozták be az amerikai tengerit és fagyasztott húst. A liberalizmus azt jelenti, hogy az állam lehetőleg ne avatkozzék be a gazdasági és társadalmi életbe, hadd pusztuljon a gyengéje. Hát nekünk nem kell az ilyen politika. Mi a Faluszövetségben ép azért szervekedtünk, hogy az elnyomott falusi népet megvédjük a pénzarisztokrácia és merkantilista nagytőke (kartellek és börzei ringek) túlkapásai ellen.

Vakmerő támadás a magyar föld népe ellen. A magyar föld népe együtt él, vagy pusztul a magyar búzával. Aki a magyar búza jó hírét tönkre akarja tenni, az a magyar föld népet teszi koldussá. Egyik elterjedt liberális napilap, melyet bizony nagyon sok gazda is tőm a maga pengőivel, súlyos és vakmerő támadást intézett a magyar búza ellen. Azt irta nagy betűkkel és hosszasan, hogy az idej magyar búza minősége még rosszabb a tavalyinál, hogy évről-évre rosszabb lesz, mert «titokban» történnék a nemesítés és rossz külföldi búzák «beoltásával» rontották el a gazdák a magyar búzát. Mindenki tudja, hogy a magyar nemesített búzák a tiszavidéki és diószégi és eszterházi régi magyar búzákból termeltettek ki, és pedig nem «oltás», hanem keresztezés és kiválasztás útján. Az is köztudomású, hogy a nemesítés az állami nemesítő intézet s annak világhírű igazgatója, Grabner Emil vezetése alatt történnék. Évről-évre közelteszik az eredményeket, törzskönyvezik a búzafajtákat. Az is tiszta igazság, hogy a nemes búzák sikerminősége a legjobb s époly jó, mint a régi tiszavidéki búzák. Az elsőtől az utolsó betűig valótlán tehát a merkantilista újság vádaskodása s a magyar falu népe nevében élesen tiltakozunk a börzeli liberális újság vakmerő támadása ellen. Majd beszélünk még róla, hogy szabad-e ilyen hazafiatlan munkát végezni a magyar nép életjórása ellen, mikor a csenek és oláhok eléggé elkövetnek mindent, hogy a magyar búza becsületét rontsák a világpiacon.

A házadóalap megállapítása bérbe nem adott lakásoknál.

A házadó alapjának megállapításánál mellékhelyiségeknek tekintendők — tehát lakrészeknek nem tekinthetők — az előszobák, fürdőszobák, konyhák, mosókonyhák, kamarák, pincék, padlások, iszádlók, kocsiszínek, nyitott vagy zárt folyosók, pítvarok lépcsőházak, verandák és minden olyan helyiség, amely lakrésznek vagy üzleti helyiségnek már eredeti rendeltetésénél fogva sem minősíthető.

A bérbe nem adott épületeknél — vagyis amikor a házadó alapjau szolgáló hasznonérteket becséssel állapítják meg — a becsélnél a ház fekvése, az építés módja és minden olyan körülmény mérvadó, amelyből a hasznonérték helyesen megállapítható.

A hasznonérték megállapításánál különösen figyelembe kell venni az illető községben szokásos béreket. Ha a házbérek a község egyes pontjain különböznek (pl. a főútvonalon és a forgalmasabb utcákon általában magasabbak, mint egyebütt), akkor a hasznonérték megállapításánál erre figyelemmel kell lenni. A község szélétől — legrovidebb útvonalon szerint — legalább két kilométer távolságban fekvő épületek hasznonérteke fejében általában 20%-kal kisebb összeget kell hasznonérték fejében megállapítani, mint a község belső területén.

A hasznonérték megállapításánál figyelembe kell venni az építés anyagát (pl. téglá, kő, vályog), az építés módját, a helyiségek nagyságát, beosztását, az udvartér nagyságát, az épület

Szüreti ünnepélyek, műkedvelő előadások, bandériumok jelmezeit kölcsön, legolcsóbban és legszebb kivitelben

NEMZETI RUHATÁR
JELMEZKÖLCSÖNZŐ
Budapest, VIII., Múzeum-körút 2. sz.

Nők a sportban

A hannoveri női atlétikai versenyen Gladitsch kasszony (balról) 5-62 cm-es ugrással új női világrekordot állított fel a távolugrásban. (A férfi világrekord 8 m-en felül van!) Jobbról Batschener kasszony, a 800 m-es síkfutás győztese gratulál az új világrekord boldog tulajdonosának.

den nyitott üzlethelyiség után 70 P, ugyanilyen, de jókarban lévő háznál egy lakrész után 40 P, két lakrész után 100 P stb., minden egyes nyitott üzlethelyiség után 80 P. A legkisebb házhasonérték szilárd anyagból (tégla, kőből stb.) épített, rossz karban lévő háznál egy lakrész után 50 P, két lakrész után 120 P stb., minden egyes nyitott üzlethelyiség után 100 P, ugyanilyen, de jókarban lévő háznál pedig egy lakrész után 60 P, két lakrész után 140 P stb., minden egyes nyitott üzlethelyiség után 120 P.

A szóban lévő községekben a házhasonértéket a lakrészek együttes száma után kell megállapítani. A mellékhelyiségek, valamint az adómentes műhely tehát ez esetben figyelmen kívül hagyandók.

Budapest kivételével a többi községekben (városokban) kizárólag mezőgazdasággal foglalkozó házbirtokok által lakott házak hasznóértékének megbecsülésénél azt a körülményt is figyelembe kell venni, hogy az adóköteles házat egész éven át, avagy az évek csak bizonyos részében, illetőleg napjain használja-e. Utóbbi esetben ugyanis a hasznóérték csak a használati időnek megfelelő arányban, de legalább is az egész évi hasznóérték fele összegében állapítandó meg.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Bethlen István gróf október elsején átvette hivatalát.

Bethlen István gróf miniszterelnök október hó 1-én a fővárosba érkezett és átvette újra hivatalának vezetését. A miniszterelnök legelső dolga, hogy megtárgyalja az egyes szakminiszterekkel a már elkészült törvényjavaslatokat. A nyár folyamán ugyanis a minisztériumok törvényelőkészítő osztályai számos törvénytervezetet dolgoztak ki, melyeket a parlament őszi ülészakára nyújtanak be letárgyalás végett. Természetesen nem lehet tudni még, hogy melyik lesz az a törvényjavaslat, amely elsőnek kerül a Ház elé, ezt csak a miniszterelnök és a szakminiszterek tanácskozása után határozzák meg.

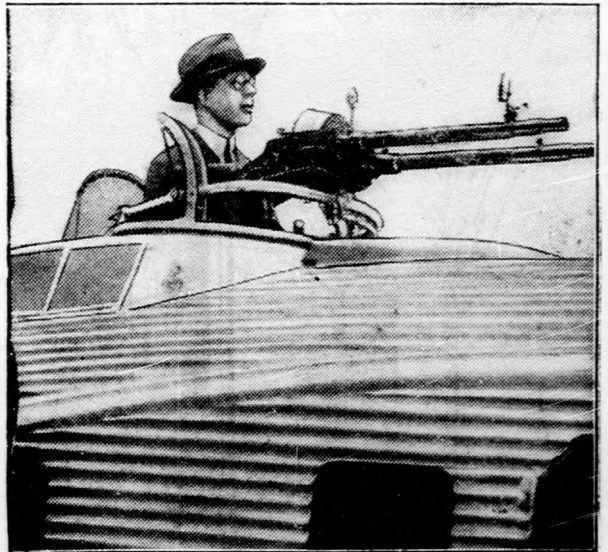
WETOL-SEBOLAJ

mely a friss sebek és az égési sérülések gyógyítására kiválóan alkalmas.

Schandl Károly államtitkár beszéde a csépai zászlószentelésen.

Szeptember hó 18-án vasárnap délelőtt nagy gazdagylés keretében szentelte fel a Faluszövetség csépai fiókja fehér selyemzászlaját. A fővárosból Schandl Károly dr. földművelésügyi államtitkár, a Faluszövetség társelnöke, Erdőy-Harrach Elemér dr., Kuna P. András, Greskovich József országgyűlési képviselők, Jakabházy János dr., a Faluszövetség jogtanácsosa és Szekeres László dr. szövetségi főtítkár utaztak le a gyűlésre. Csépan a Tisza-hídnál lovas leventecsoport és a gazdák kocsiháza várta az érkezőket, akik valóságos diadalmenetben vonultak a községbe. A házakon nemzeti színű zászlók lobogtak, a házak előtt ünneplő ruhába öltözött férjak és magyarruhás lányok álltak sorban. A zászlószentelési ünnepélyre felvonult az egész Tisza-hát gazdaközönsége. Csongrád vármegye hatalmas küldöttséggel képviseltette magát az ünnepélyen. Különösen kijutott az ünneplésből Schandl Károly dr. államtitkárnak, aki húsz esztendővel ezelőtt Csépan bontotta ki a Falu megszervezésének zászlaját és azóta is hűségesen kitar eszméi mellett. Délben kezdődött el a Faluszövetség gazdagylése. Somydy Dezső igazgató-tanító megnyitó beszédében üdvözölte az államtitkárt és kiemelte, hogy Schandl Károly mint fiatal ember, Csépan alakította meg az első gazdaszövetséget, hogy a magyar falu népét egy közös táborba hozza.

Schandl Károly hatalmas beszéddel válaszolt az üdvözlésre. Hangoztatta, hogy a föld kenyerét védeni annyit jelent, mint magát a népet védeni. Az ország jövője a föld, amely a nemzet életével szorosan össze van forrva. Most olyan időket élünk, amidőn mindenkinek meg kell tenni a kötelességét. Mi ennek megfelelően — mondotta Schandl Károly — új agrárpolitikát hirdetünk, mert segíteni akarunk a föld népének abban, hogy talpra álljon és megerősödjék. Elmondotta az államtitkár, hogy a földművelésügyi kormány különböző akciókkal, erkölcsi és anyagi erővel hóna alá nyúl a magyar föld népének, nehogy a falu teherbírása megroppanjon, mert ez országos katasztrófát jelentene. Az államtitkár beszéde után a kerület országgyűlési képviselője, Kuna P. András számolt be az aktuális kérdésekről. Az ünnepélyt rövid műsor egészítette ki, mely után díszebédre gyűltek össze. Az ebéd folyamán hangoztatták a csépai gazdák, hogy a Faluszövetség zászlóját, amelyet Schandl Károly államtitkár ismét kibontott, diadalmasan fogják előrevinni, míg a környék egész gazdaközönségét a Faluszövetség táborában nem látják.

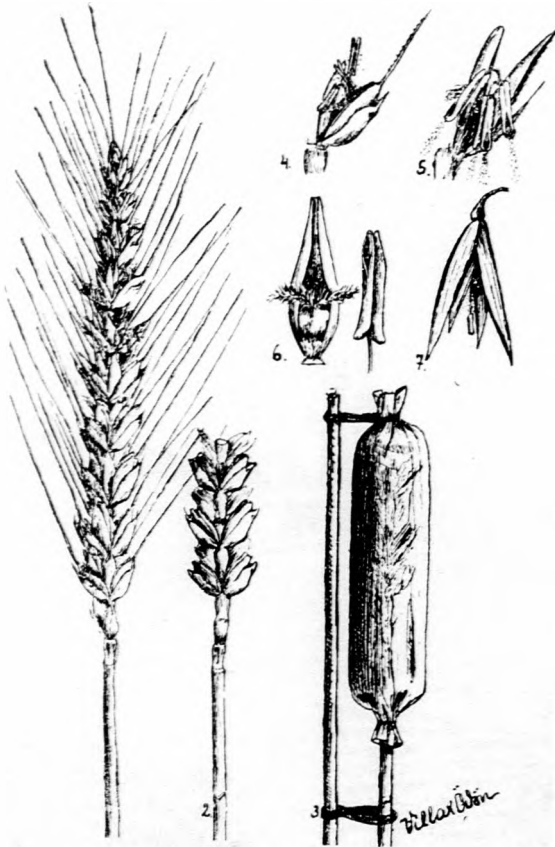

A svéd trónörökös hadirepülőgépen.

Dánia fővárosában, Kopenhágában, nemrég nemzetközi léghajózási kiállítás zajlott le. A kiállítást meglátogatta a svéd trónörökös is, aki jókedvűen fel is mászott egy Junkers-típusú harci repülőgépre s ott a gépeggyer mellett lefényképezette magát.

Vidéki razziák alkalmatlan idegenek ellen.

A belügyminiszter rendelkezése az elmúlt héten a budapesti államrendőrség detektívjei folytatták a határszéliekben azokat az idegen-e-lenőző razziákat amelyet már egy időben Zemplén megyében lefolytattak. Nyiregyháza és Nagykállóban voltak az újabb razziák, melyeknek, mint azt a belügyminisztériumban kijelentették, egyetlen célja az volt, hogy ellenőrizzék, vajjon a határokon keresztül jogosulatlanul mennyi alkalmatlan idegen jött be az országba. Természetesen, ha találtak olyanokat, akik nem tudták igazolni itt-tartózkodásuknak okát, vagy hatósági engedélyük arra nem volt, azokkal szemben eljárás és kitoloncolták az ország területéről. A razziákkal kapcsolatban a fővárosi sajtó szeméretet a belügyminiszternek, hogy rendelkezéssel szítja a felekezettek közötti ellenségeskedést. Azt írták ugyanis a lapok, hogy a razziáknak éle tulajdonképpen csak a zsidóságot érinti és hogy az egész rendelkezést csupán a zsidók ellen bocsátották ki. Ezt nemcsak a belügyminisztériumban cáfolták meg, hanem maga a nyiregyházi főrabbi is úgy nyilatkozott, hogy felekezetre való tekintet nélkül egyformán jártak el az ellenőrző közegek mindenkivel szemben és nem tettek különbséget zsidó és keresztény között. A főrabbi kijelentette, hogy a razziát végrehajtó detektívek a legudvariasabban viselkedtek és hogy egyetlen panasz sem érkezett ellenük a környékről. A belügyminisztériumban egyébként elhatározták, hogy a razziákat, amennyiben a szükség azt kíváná, tovább folytatják, mert mindenképpen el akarják hártani az alkalmatlan idegeneknek jótalan úton való beözönlését.

A kalászos gabonafélék keresztjezése.

1. Virágzó búzakarász. 2. Keresztjezésre előkészített kalász. 3. A megtermékenyített kalász papírba burkolva.

(Lásd a cikket.)

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Hindenburg a háborús felelősségről.

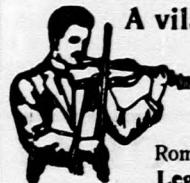
A napokban leplezték le a németországi Hohensteinben a híres tannenbergi csatát megörökítő emlékművet. Az ünnepen résztvevő a birodalmi elnök, a kancellár, a miniszterek, továbbá Ludendorff és Mackensen tábornokok vezetésével a régi hadseregnek tízezer főnyi tömege. Az ünnep nemzetközi jelentőségű, Hindenburg elnöknek feltűnést keltő beszéde következtében lett, aki az emlékmű kapujának aranykulcsát átveve, ünnepi szónoklatában a háborús felelősség kérdésére is kiterjeszkedett és azt mondotta, hogy a háború a német nép számára csak a legvégső, az egész nép súlyos áldozataival járó eszköze volt az öfenntartásnak az ellenségek egész világával szemben. Kijelentette még Hindenburg azt is, hogy Németország bármikor kész partatlan bírák előtt bizonyítani, hogy a háború kitöréséért felelősség nem terheli.

Tágnak a Rothermere akció keretei.

Amióta Rothermere lord ismeretes akciója megindult, talán nem volt nap, hogy a lord lapja, a Daily Mail ne foglalkozott volna a magyar békerevizio kérdésével. A lord figyelmét mindenre kiterjed. Az ellenkező álláspont védelmezőinek nyomban megadja a választ és akciójának keretei szemmel láthatóan növekednek. Ma azzal lepi meg a világot, hogy a magyar kormányt biztatja a revizio ügyének a Népszövetség elé leendő terjesztésére, holnap egy felvidéki püspöknek, Zoch dr.-nak válaszol igen kemény hangon és annak a magyar újságíróknak, aki nála járt, s akinek az eredeti angol szövegű levelet közlés végett átadta, határozott hangon kijelenti, hogy nem lehetetlen a Kárpátok vonaláig mindent visszakapni Magyarországnak. A Daily Mailen kívül a lord népszerű és hatalmas képes lapja is foglalkozik Magyarországgal, és pedig nemcsak a revizioval kapcsolatban, hanem az erdélyi magyarok birtokperének alkalmából is. És megállapítja, hogy a nagyhatalmak súlyos hibát követtek el, amikor a magyarok százezreit kebelezték be idegen országokba, mert ezzel megalapították Európa lőporraktárát, ami bizonytalanná teszi Európa békéjét mindaddig, amíg ez a kérdés megfelelően rendeződik.

A románok nem kaptak külföldi kölcsönt.

Bratianu Vintila oláh pénzügyminiszter hosszabb európai útra indult, amelynek bevalótt célja a kölcsönszerzés volt. A napokban érkezett vissza erről a körülről üres kézzel. Nem sikerült kölcsönt kapnia! És félhivatalos újságában úgy nyilatkozott, hogy a külföldi tőkének Románia természeti kincseinek kiaknázására való igénybevétele nehézségekbe ütközik. Franciaország hajlandó ugyan anyagot küldeni, készpénzt azonban nem, mert saját pénzügyi helyzete sincs konszolidálva. Inkább volna realizálható egy román kölcsön a német piacon, ehhez azonban előzőleg a függő kérdések elintézése szükséges. Bármennyire kertel ez a diplomata nyelven megfogalmazott nyilatkozat, két tény meg lehet belőle állapítani. Az egyik az, hogy Franciaország azzal tért ki a kölcsönadás elől, hogy neki magának sincs pénze, Németország viszont azt felelte, hogy a mai politikai viszonyok miatt nem ad. Ha figyelembe vesszük, hogy Genfben Stresemann német külügyminiszter volt a magyar ügynek egyik leg-hathatósabb támogatója, nem kell sok magyarázat annak kitalálásához, melyek azok a «függő ügyek», melyeket előbb tisztázni kell, hogy Románia Németországtól kölcsönt kaphasson.

A világ legjobb Harmonikái, Hegedűi, Citerái, Harmoniumjai, Beszélőgépei, Cimbalomjai, Trombitái, továbbá az összes Hangszerek itt a gyárban kaphatók. — Iskolai, dalárdai, egyházi Harmoniumok részlete is. —

Romlott hangszereket művésziessen javít.

Legjobb húrok. Árjegyzéket ingyen küld:

MOGYORÓSSY GYULA m. kir. szabadalmazott hanggyárára

Budapest, VIII., Rákóczi-út 71.

Levente és egyéb zenekarokat szakértően szerel.

MEZŐGAZDASÁG

Őszi kalászosok műtrágyázása.

Irta: Dr. Bittera Miklós.

Jó termést a búza és a rozs is csak erős földben adhat. Másrészt azonban istállótrágyát közvetlen alájuk mégis veszedelmes kihordani, mert megdülnek, érésük megkécsik, szemük megszorul. Ha az istállótrágyát csak nagyon kivételesen, igen rossz földön tűrik meg, annál hálásabbak a műtrágyák iránt. Alig van gazdaságban természetett növényünk, mely a mesterséges trágyaféléket jobban és biztosabban meghálálná, mint épen az őszi kenyérgabonák.

Legtöbbször a szuperfoszfátra lesz szükség, melyből 150—180 kg-ot szokás 1 kat. holdra kiszórni. Az ország minden helyén végzett sok száz kísérlet alapján ennyi műtrágya használata esetén 100—120 kg szemtermésmelkedésre legtöbb esetben számíthatunk. Ott, ahol a kiszórt szuperfoszfát nem érvényesült kívánt módon, sokszor igen szép eredményeket értek el, ha azt sorba (kombinált vetőgéppel) juttatták a talajba.

Mégis megesis, hogy a szuperfoszfát nem hat kívánatos módon. Ilyenkor arra kell gondolni, hogy nem hiányzik-e más táplálóanyag a talajból. Búzánál ritkábban fordul elő, de már a rozsnál, melyet homokosabb földeken termelünk, gyakrabban van szükség a nitrogén pótlására is. Ősszel ebből azonban kevesebbet szabad csak adni, mert igen meghajtja a növényt és az a hó alatt kipállhat.

Ősszel holdankint 30—40 kg mésznitrogén tehet jó szolgálatot. Ennél attól sem kell félni, hogy amit a növény belőle fel nem használ, azt a téli csapadék kimossa a talajból, mert lassan alakul át. Tavasszal, ha azt látjuk, hogy a vetésünk gyenge, fejtrágyával segítjük fel. Erre már a gyorsan ható nitrogéntrágyák (csilisalétrum, mézsalétrum) valók elsősorban, de mert ezek drágák, tavasszal is használhatjuk az olcsóbb mésznitrogént. Kora tavasszal kiszórva ez, ha egyidőre leperzseli is a növényt, mégis sokat használ. Voltak kísérletek, amikor 120 pengős tiszta jövedelmet is hozott az ilyen módon mésznitrogénnel való trágyázás holdankint.

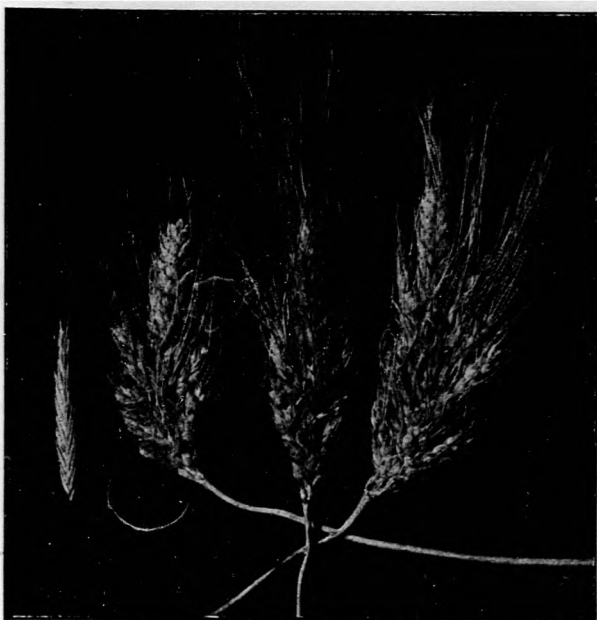
Már a káliutrágyákra a búza termelésénél alig van szükség. Ezt kötöttebb földön a gazdaság legjobb részén termeljük. A rozs azonban homokon a káliút is meghálálhatja.

Van tehát mód arra, hogy műtrágyákkal a terméseket tetemesen, 3—5 q-val is fokozhassunk, csak tudni kell a módját. Általános szabályt erre felállítani nem lehet, hanem mindenkinék, még a kisgazdának is magának kell a legjobb módot megválasztani. Még a kisgazdának is kísérletezni kell. Ez azonban nem olyan könnyű munka és vigyázni kell, mert a rosszul végzett kísérletből hamis következtetéseket vonhatunk le és gazdaságunk vallja kárát. Ha azonban helyesen kísérletezünk, örömeink telhetik az elért szép eredményekben és szomszédainknak is okulására szolgálhatunk.*

A lucerna termesztése.

Irta: Fintha Miklós.

Gazdaközönségünk összes szalastakarmányaink közt a lucernát becsüli legtöbbre. És méltán, mert hiszen a lucerna igen értékes takarmányt szolgáltat, úgyyszólván minden állatnak nélkülözhetetlen, a fiatal, fejlődésben lévő állatoknál pedig — mondhatni — abrakként hat; elősegítvén azok gyors fejlődését, növekedését. Számottevő előnye az is, hogy jó talajon 5—6 kaszálást is megadhat, tehát nemcsak jóminőségű, de nagytömegű takarmányt is szolgáltat. De meg ha helyes talajmegválasztással, műveléssel, illetve előkészítéssel és vetéssel egyszer a földre tesszük a lucerna-

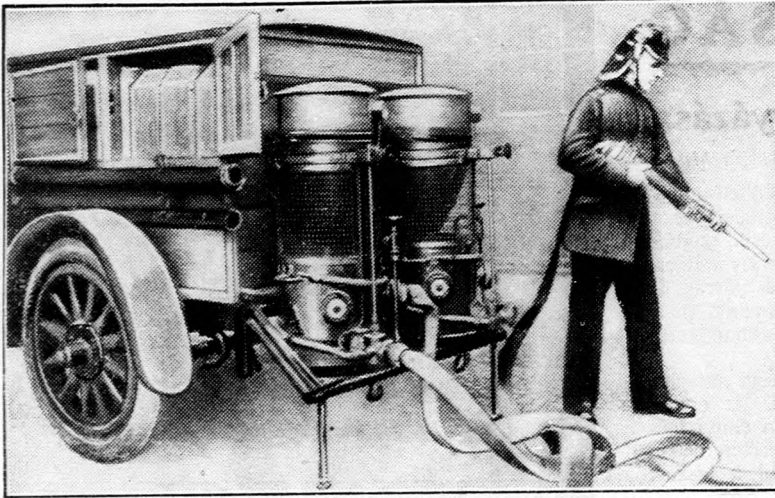
Egyiptomi csodabúza

név alatt a búzának egy, különösen Egyiptomban termelt féleségét ismerik. Elvéve Angliában és Németországban is foglalkoznak vele. Nálunk nincs gazdasági jelentősége, mert a legtöbb kalásza csak tőpörödött szemet és sok pelyvát ad, másrészt késői érésű, így a megszorulás veszélyének van kitéve; végül: sok csapadékvizet kíván s így száraz éghajlatunk alatt vízhiányban szenved.

magot, hosszú évekre biztosítva vagyunk, mert a lucerna átlag 4—6 évig, de sokszor 15 évig is kitart, nem is szólva azokról a kivételes esetekről, amikor olyan hosszú ideig jó erőben van, hogy az illető táblára az «örökös lucernás» név ragad.

A lucerna az éghajlatot illetően meleg, száraz klímát szereti megfelelő csapadékkal, de a hosszantartó szárazságot is kibírja, azonban a túlnyirkos éghajlat nem neki való. A talajjal szemben meglehetősen igényeket támaszt. Első és főkövetelménye, hogy a talaj mélyrétegű legyen és mélyreható gyökerei ne kapjanak «lábvizet», mert akkor menthetlenül kivész. Vetésforgóba nem szokták beilleszteni, mert élettartama különböző s így csak zavart idézne elő. Legjobb előveteménye a trágyázott kapás, utána szintén kapásnövény vetése a leghelyesebb. A talajelőkészítés különböző, aszerint, hogy védőnövényvel vagy egymagában vetjük-e a lucernát. Ha védőnövényvel vetjük, akkor annak az illető növénynek a talajmunkái lesznek a lucernára nézve is irányadók, de ezt a régmódi szokást lehetőleg kieszűbőljük ki, mert számtalan gyakorlati tapasztalat igazolja, hogy az egymagában vetett lucerna jobban sikerül. Ilyen esetben az el nem maradható őszi mélyszántás után, tavasszal a porhanyítás (tárca, extirpátor) következik s miután a talajt jó apróra megmunkáltuk, elvetjük a magot. A jó talajmunkát ne sajnáljuk a lucernától, mert az éveken keresztül kamatozik, míg a rossz talajmunka után csak kárba vész a drága mag. Épen ezért a jó és gondos talajművelés mellett ne feledkezzünk meg a trágyázásról sem, amely célra (ha az előveteménye nem kapott volna trágyát) jó érett istállótrágyát használjunk, olyat, amely nem gaszítja el a földet. A trágyát összel hordjuk ki és az őszi szántással alátakarjuk. A műtrágyák közül a Thomas-salak a leghasználatosabb; kat. holdanként 4—5 q. Vetésre — ha sajáttermésű nincs — csakis arankamentes, államilag ólomzárolt magot vegyünk. Mindig géppel vessük. A helyes sorsátválság olyan, mint a gabonaféléknél. A maggal ne takarékoskodjunk, mert ha igen ritka a lucernás, nemcsak a talajt nem használjuk ki kellőleg, de ilyenkor igen vastag lesz a lucerna szára s így tápértéke csökken a nehéz rághatóság és emészthetőség miatt, de meg nem is eszi a jószág szívesen. A vetés ideje

* A helyes kísérletezés legjobb útmutatója Gyárfás Józsefnek könyve: «Hogyan kísérletezzék a kisgazda». Kapható a Vasárnapi kiadóhivatalában 76 fillérért.

Szappanhab tűzoltásra.

A berlini tűzoltóság a benzinrobbanások okozta tüzeknél szappanhabot használ az oltás céljaira. A szappanhabot szappanporból és vízből külön-e célra szerkesztett készülék állítja elő. A benzintűzetet a szappanhab eloltja.

a tavasz, március-április, de szokták óra is vetni és sokszor az ilyen vetés jobban sikerül, mint a későbbi. A lucerna ápolásánál a legfőbb teendő, hogy a gyomok elszaporodásának minden eszközzel gátat vessünk, ezért a lucernát évenként kétszer: ősszel és tavasszal megboronáljuk. Ezzel nemcsak a gyomot irtjuk, hanem a talaj felső rétegét porhanyóan tartjuk, amivel elősegítjük a nedvesség, levegő és nap behatolását. Tanácsos a lucernát időnként felültrágyázni, amely célra trágyalevet, márgát, gipszet használnak. A trágyalevet természetesen vízzel kell felhígítani. (1 rész trágyalé, 9 rész víz.) A lucerna legeltetésre minden körülmények közt kerülendő! Ha védőnövénnyel vetettük a lucernát, úgy az első évben csak egy, míg ha egymagában lett elvetve, két kaszálást ad. A további esztendőknél azután 3—6 kaszálásra számíthatunk. A termés nagysága a kaszálások számától függ elsősorban, de befolyással van rá a lucerna kora is; legjobban fizet 3—6 éves korában. Nagy átlagban 25—50 q-t terem kat. holdanként. Belőle szénát készíteni nem könnyű feladat, mert a levele, tehát a legértékesebb része, igen könnyen leperog, éppen ezért harmincöt szokták kisebb boglyákba rakni s csak akkor kaszalozzák, amikor ezekben a kis boglyákban, petrencékben mérsékeltén kiszáradt. Ha nagyobb kazlat akarunk készíteni, a petrencéket először a kazal helyének közelébe hordjuk s onnan (kiszáradás után) kevesebb levélvesztéssel kaszalozhatjuk.

Majorudvarok befásítása. Bármily csinos legyen is a lakóház vagy gazdasági épület, nem mutat sokat akkor, ha annak környéke kopár, fátlan. De egészségügyi szempontból is fontos, hogy épületeink környéke fákkal beültetett legyen s háziállatainknak sem mindegy, hogy vajjon a nyári melegben árnyékokat találjanak-e, vagy nap mint nap éri őket a különösen áldást hozó nap-sugár. Végtelen fontossággal bír a befásított épületek környék, majorudvar akkor, ha tűz üt ki. Ekkor a fák terebélyes koronája a tűz terjedését hathatósan meggátolja. A lakóházak környékét lehetőleg úgy fásítsuk be, hogy az ott-tartózkodás télen-nyáron egyaránt kellemes legyen. Ezért a fák mellett bokrokat, fenyőféléket, sőt virágokat is ültetünk. Udvarokra vagy olyan helyeken, ahol állatok is járnak, csak magastörzsű fákat fogunk

ültetni. Ilyen helyen azonban ezek törzsét megfelelően alkalmazott karók, sövények segítségével az állatok kártevése ellen feltétlenül meg kell védeni. Baromfiólak környékén ugyancsak bokrokat is ültetünk, mert a baromfi szereti az ilyen helyeket. A legtöbb hasznosító gyümölcsfát mindenhol ültethetjük, csak ügyeljünk arra, hogy ezek törzse legalább 180 cm magas legyen s olyan fajtát vegyünk, amelynek koronája felfelé törekszik, nem terebélyesedik s az ágai még idősebb korban sem lógnak le. Jó fa még az akác, a zöldjuhar, hárs, szil, nyár és a szederfa is. A dió- és nemesgesztenyefákat egymástól távolabbra kell ültetnünk, mert ezek koronája nagyra fejlődik. A lakóházak elé ültetett fáknál ügyelni kell arra, hogy azok lombjukkal ne árnyékolják be túlságosan a szobákat. Ez okból ilyen helyekre a kis koronát nevelő fákat ültetjük (pl. a gömbakác). Szobaablak elé nem alkalmas az édes szederfa sem, mert ez gyümölcsének érésében sok levet vonz a lakásba. A baromfiudvarban van ennek a legjobb helye. Rossz gazda az, aki azt mondja, hogy földje a fának nem való. Nem mond igazat, aki így beszél, saját kárára marad, aki ezt mondja, mert nincs olyan föld, amely részére ott jól dísuló fát ne találjunk. Még gyümölcsfa is akad minden rosznak mondott talajra. Csak épen a fát vagy a gyümölcsfa fajtáját kell hozzáértővel kiválasztatni.

Gyümölcsfagyűjtés. Országunkban kevés olyan vad-csemeté van, amely gyümölcsfanesítéshez alanyul szolgálhatna, amiért is ajánlatos a nemes gyümölcsnek a magját is gyűjteni, mely szükség esetén szintén alkalmas arra, hogy abból keletkezett csemetékre nemesíthessünk. Most, ahogy a gyümölcsérés ideje elérkezett, ajánlatosnak tartjuk az érdeklődők figyelmét felhívni arra a körülményre, hogy minden gyümölcs magja most gyűjthető, de különösen a barack magja, valamint az alma és körte magja, nemkülönben a szilva magját is könnyű szerrel lehet gyűjteni, annál is inkább, mert hiszen hazánkban is a gyümölcsfogyasztás általános, úgyszólván minden asztalon, illetve háztartásban nyersen is fogyasztják a gyümölcsöt. De nagyon alkalmas gyümölcsmaggyűjtés az is, amikor pl. barackból vagy szilvából gyümölcsíz (lekvár) készül, mert hiszen ilyenkor szinte tömegesen lehet a magot gyűjteni. Természetes, hogy csakis érett gyümölcsnek a magját lehet megszéni, melyet kecsánnyal meg kell mosni, árnyas, szellős helyen kitergetni, így aztán őszig esetleg tavaszig elraktározni. Ha mód van arra, hogy már őszkor is el lehet vetni a gyümölcsmagvakat, ajánlatos azokat közvetlenül a vetés előtt minium-porral elkeverni, hogy télen a földi pocok, vagy egér benne kárt ne tehessen, ellenben, ha csak tavaszkor vethetjük el a magvakat, akkor ajánlatos homok közé tétegetni, mely így ilyenformán lassan csírázásnak indul, mire az időjárás kitévaszodik, már csírával vethetjük el a magvakat, aminek az az előnye, hogy a magnak legalább is 80%-a kikel.

A Kecskeméti Mezőgazdasági Kamara felhívása. A Kecskeméti Mezőgazdasági Kamara «Magyar Róna» című gazdasági lapjában felhívást intéz a homoki gazdákhöz, hogy kezdjék meg talajuk megjavítását és termébbétételét. Az eddigi kísérletekkel biztosan megállapított immár, hogy pillangósvirágú homoki takarmánynövények (szösös- és pannonbükknöy, biborhere, nyúl-szapuka, baltacim, csillagfűrt stb.) foszfor-sav-kálium trágyázással, valamint a burgonya alá adott foszfor-sav, nitrogén és káliumtrágyázással a homoki talajok termőképességét elég könnyen meg lehet javítani s a homoki gazdálkodás jövőmezőségét biztosítani. Miután azonban a homoki gazdák legtöbbje nincs kellőleg tájékozottva arról, hogy milyen homoki takarmánynövényt, illetve milyen műtrágyafélt kell e célra használni, felajánlja, hogy az ez ügyben hozzá fordulónak tanácsot és segítséget nyújt. A folyó év őszén a következő kísérletek beállítását ajánlja 800 négyszögöles parcellákon. Szösös- vagy pannon-

**LOKOMOBIL-, FECSKENDŐ-,
CSÉPLŐMENTŐSZEKRENYEK,
SZÁRNYSZIVATTYÚK, TÖMLŐK,
CSŐVEK, ARMATURÁK
minden üzemszükségleti cikk.**

VERMOREL-PERMETEZŐK
eredeti francia és hazai gyártmány.
RÉZGÁLIC, RAFFIA, KÉNPOR.

SCHVARCZ JÓZSEF ÉS TÁRSA, BUDAPEST
Vilmos császár-út 53. (Alapítva 1884.)

bükköny alá: 1. parcella trágyázatlan, 2. parcella 100 kg szuperfoszfát, 50 kg 40%-os káliutrágya és 30 kg mésznitrogén. Az így termesztett pannon- vagy szőszősbükkönyt magtermelésre, takarmányozásra vagy zöldtrágyázásra lehet használni, de természetesen nemcsak ezen növényeknek, de az utána következők rozstermesnek nagyságát is le kell mérni s az adatokat a Kecskeméti Mezőgazdasági Kamarához beküldeni. Amennyiben az illető gazda ezidén mindjárt rozzsal kívánja a kísérletezést megkezdeni, 800 négyszögölenként a következő műtrágyázást ajánlja: 1. parcella trágyázatlan, 2. parcella 100 kg szuperfoszfát, 50 kg 40%-os kálió, 50 kg mésznitrogén, 3. parcella 100 kg szuperfoszfát, 50 kg mésznitrogén, 4. parcella 100 kg szuperfoszfát, 50 kg 40%-os kálió. Ezen kísérletek terméseredményeit is kéri beküldeni, mert ha csak egyes gazdák végeznek ilyen kísérleteket, akkor azok tapasztalatai részükre nagyon értékesek lehetnek, de ha más gazdák tapasztalatait is összegyűjtjük és közreadjuk, akkor az eredmények nemcsak egyes gazdaságokra, hanem valamennyire értékkel bírnak, mert azokat is utánzásra készíti, akik ilyen kísérleteket nem végeztek.

A kalászos gabonafélék keresztézése. (Képpel.) A növénynevelés e módját akkor alkalmazzák, amikor két kiváló fajtának az előnyeit és jótulajdonságait egy harmadikban akarják egyesíteni. A keresztézést a növénynevelés a következőképpen végzik: Mindenekelőtt előkészítik a keresztézendő kalászt úgy, hogy annak virágai közül a kalász alsó harmadában levő, egymással kalászkákból csak a legfejlettebb két szélső virágot hagyják meg, míg a középsőket a legalul levő 1-2 fejletlenebb kalászkával együtt egy kis finom ollóval kivágják. Így mindössze 4-6 virág marad meg. Ezután minden egyes meghagyott virág tokszálát a virágpolyva végével együtt levágnak (l. a képen a 2. rajtot). A keresztézendő kalász előkészítésével egyidejűleg a herélést is elvégzik. Egy finom kis csipesszel úgy, hogy balkezüddel megtámasztják a herélendő kalászt, a jobbkézbe fogott csipesszel a virágpolyvát lassan szétnyitják és a három portokot minden egyes virágból kiszedik. Ha a portok a kiszedés közben esetleg felrepedne, akkor az egész virágot kivágják, hogy a saját virágpórtól ne történhessenek megtermékenyülések. Ha a portokot eltávolítása után a tollbokrétához hasonló bibe már látszik (l. a képen a 6. rajtot), akkor a heréléssel egyidejűleg a megtermékenyítést is megcsinálják. A virágpórt kis üvegporhába gyűjtik. Mialatt a herélést végzik, addig egy segítőtárs a levágot kalászrészéből kiszedi a portokokat, ami 6-8 virág megtermékenyítésére elegendő. A virágpórgyűjtő pohárban egy kis ecsettel a virágpórt kidörzölik a portokokból. Ezután a kiherélt virágot szétnyitják s beporozzák. A megtermékenyített virágokat pergamentpapírral fedik be, hogy idegen beporozástól megóvják.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Schandl Károly dr. államtitkár az OFB megszűnéséről.

A földreform likvidálásával kapcsolatban tudvalevőleg az Országos Földbirtokrendező Bizottság is megszűntetik s helyébe a kormány Országos Birtokbizottságát állít. Erre vonatkozólag Schandl Károly földművelésügyi államtitkár a következő nyilatkozatot tette:

— Az igazságügyminisztérium tervezetét készített az Országos Birtokbizottságról, de ezt még az egyes minisztériumok nem tárgyalták egymás között. Január elsejével megszűnik az OFB. Abban már eddig is megegyezik valamennyi minisztérium, hogy a megváltási ügyek likvidálása az OFB hatáskörébe tartoznak, de az még vitás, hogy a birtokpolitika többi ága, az elővásárlás, az ingatlanparcellázás felülvizsgálása, a haszonbérletek ügye továbbra is a bíróság hatáskörében maradjon-e vagy pedig közigazgatási útra tereljék ezeket, ami azt jelentené, hogy visszakerülnének a földművelésügyi minisztérium illetékességi körébe. Agrároldalról az a kívánság merült fel — tudomásom szerint a politikai köröknek is ez a véleménye, — hogy a bíróságnál csak a megváltási ügyek likvidálása maradjon. Egy felfogás szerint hitbizományi bíróságnak is az OFB-t kellene beállítani.

PETROLEUM-KÁLYHA

(a technika csodája) tiszta, üzembiztos, füstcső nélkül ég, csodás meleget ad, legolcsóbb tüzelés. — Árak P 30-tól nagyság szerint.

Petroleum-gyorsfűzők. — Viharlámpák. — **KARBID**. — Acetylenégők és összes kellékek.

REUMA

köszvény, csusz,

ischias, zsába és izületi fájdalmak ellen

használgjon bizalommal

Reparator bedörzsölést.

A
REPARATOR

értizedek óta bevált fájdalomcsillapító és gyógyító szer.

Ára 1 P. 60 f. Minden gyógy-szerárban kapható. Főiskár: Krieger-féle Magyar Orvosi Gyógyszertár, Budapest, VIII., Csévin-tér, Baross-u. sarok

Értekezlet a traktorok vámkérdése ügyében.

A gazdatársadalom állandóan sürgeti a külföldről behozott traktorok vámjának eltörlesztését és a traktorok vámkérdésének a mezőgazdasági termelés érdekében való megoldását. Az OMGE keretein belül megalakult szántógéptulajdonosok szövetsége küldöttségileg fordult ez ügyben a kormány illetékes tisztségűi elé és kifejtette előtűti, hogy a legutóbb nyert értesülések szerint a hazai traktoripar képviselői az egész gazdatársadalomnak jogos és méltányos kívánsága ellen állást foglaltak oly módon, hogy a hazai iparpártolásra való hivatkozással a kormánytól az 1500 métermázsra súlyhatárig megállapított kedvezményes vámtétel megszüntetését és a 15 métermázsánál nagyobb súlyú traktorokra érvényes vámnak a 15 métermázsánál könnyebb traktorokra való kiterjesztését kérelmezték. A kereskedelemügyi miniszter a szövetség küldöttségének meg is ígerte, hogy a traktorok vámkérdésének tárgyalása céljából értekezletet hív össze, amely meg fogja adni a lehetőséget arra nézve, hogy minden érdekelt fél kifejtthesse álláspontját.

A Vitézi Rend örkenyi kisgazdaképző iskolájának záróvizsgálja.

Az elmúlt héten tartotta meg a Vitézi Rend Pálóczi Horváth István által alapított örkenyi kisgazdaképző iskolája első évfolyamának záróvizsgáit. Az ünnepélyes keretek között megtartott záróvizsgán a földművelésügyi minisztérium küldöttein kívül megjelent a Vitézi Rend képviselőiben vitéz Siménfalvy Tihamér törzskapitány, továbbá az alapító Pálóczi Horváth István felsőházi tag, Hoffer László, a kerület országgyűlési képviselője, Szántó Pál, az alsó dabasi járás főszolgabírája, vitéz Fabinyi Ede ezredes, vármegyei vitézi székkapitány, Hadnagy Domokos ezredes, az örkenytábor parancsnoka és nagyszámú érdeklődő közönség. Az ünnepélyes záróvizsgán az iskolát végzett huszonnégy növendék pompás képzettségről tett tanulságot. Az elért eredményt a földművelésügyi miniszter képviselője melegen méltatta és annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy ez az új intézmény, hamarosan kifejlődve, nagy szolgálatokat fog tenni a magyar többtermelés és kisgazdaképzés ügyének. A kaszinóban bankett volt, amelyen az első felköszöntőt a kormányzóra vitéz Siménfalvy Tihamér mondta.

Szállítja a közismert szaküzlet:

SCHVARCZ JÓZSEF ÉS TÁRSA BUDAPEST, VILMOSCSÁSZÁRÚT 53.

(Alapítva 1884.)

Cégtulajdonos: Müszaki Unió R.-T.

A leghíresebb passiójátékok Krisztus-alakítója.

Anton Lang, a világhírű oberammergaui passiójátékok Krisztus-alakítója most ünnepli ezüstlakodalját. A kitünő népszínműs a polgári életben porcellánfestő.

A magyar dinnye sikert aratott Dániában.

A földművelésügyi minisztérium által Kopenhágában felállított Magyar Borház vezetőjének a kezdeményezésére Mayer János földművelésügyi miniszter az idén egy nagyobb vasúti kocsiakománnyal gyümölcsöt küldött ki Dániába, melynek legnagyobb része görögdinnye volt. A közel hat napig tartó vasúti szállítást kibírta a görögdinnye, amely szinte egy csapásra meghódította a kopenhágai piacot. Dániából most kapott hivatalos értesítést a földművelésügyi minisztérium, amely szintén azt bizonyítja, hogy a magyar gyümölcs külföldön való elhelyezésének igenis meg van a lehetősége. A jelentéshez csatolt kopenhágai napilapok egész hasábjait, hosszú közleményeket szentelnek a magyar dinnyének. A jelentés szerint alig volt csemege- és gyümölcsüzlet Kopenhágában, amelynek kirakatában magyar dinnye nem lett volna látható. Az egész várost szélében-hosszában bejáró speciális gyümölcskoszosok hangzatos felirások hirdették a magyar dinnye csodás és egészségre szolgáló előnyeit. Az eddigi jelentésekből ítélve, előrelátható, hogy jövőre a dinnyekivitel Dáni. felé nagyobb mértékben fog Magyarországról megindulni.

Virág- és gyümölcskiállítás Debrecenben.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara valósággal specialistája már a szakszerű kiállítások rendezésének. Egész sorozatát rendezte öt év alatt Debrecenben és a Tiszántúl minden részében a különféle növénytermelési és állattenyésztési szakképzéseknek, amelyek híresek arról, hogy minden részletükben komolyan megtervezve és gondos szakszerűséggel megvalósítva, mindig gazdag tárházat adtak az okulásnak és példát mutattak a haladásra. A legszigorúbb bírálatot is kiállták e szakképzések, azonkívül pedig mindig művésziesen szép formában voltak megrendezve. Most ismét egy ilyen rendkívül érdekes kiállítást fog rendezni a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara Debrecenben október 22. és 23-án: virág- és gyümölcskiállítást rendez, amelyen díjakat is adnak ki a legkiválóbb termelők között.

Vetési kísérletek és gépbemutatók kombinált vetőgépekkel.

Az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara az ősz folyamán a losonci géppár legújabb rendszerű kombinált vetőgépjével nyolc gazdaságban gépbemutatókkal egybekötött kísérleteket mutat be azzal a céllal, hogy a kombinált vetőgép használatának nagy előnyét a gazdák előtt kísérletekben is bebizonyítsa. Ezek a gépbemutatók október hó első felében történnek meg s a kísérletek beállításának, valamint a gépbemutatók idejét és helyét a körzetben lévő közönségnek és gazdáknak tudomására fogja hozni.

A búza minősége és a tőzsde.

Ismeretesek azok a kifogások, amiket a gabonátőzsde az idejéi búzatermés minőségével kapcsolatosan felhoz. Illetékes helyen jelezték, hogy az Országos Központi Vegyészeti Állomás most gyűjti össze az ország minden részéből az idejéi búzatermés átlagmintáit. E hivatalos szerv elfogulatlan véleménye lesz hivatva megállapítani, hogy a magyar búza és liszt kiváló minősége milyen helyet foglal el jelenleg a világpiacon a siker minősége és mennyisége, továbbá a belőle készíthető tészta minősége szempontjából. Ennek a kísérletnek eredményéből lesz megállapítható, vajjon helyénvaló-e az, hogy az idejéi kiváló minőség mellett annyi hibát találjanak a tőzsdén a magyar búzatermésben.

A kormányzó feleségének szövőkislája résztvesz a szentesi kiállításon. A szentesi Tiszavidéki Kiállítás jelentőségét nagyban emeli az a körülmény, hogy azon dr. Farkas Béla főispán, a kiállítás elnökének felkérésére résztvesz nagybányai vitéz Horthy Miklósné főmémeltésége, a kormányzó nejeének vezetése alatt működő szövőkiskola is, mely külön teremben nyer elhelyezést és szemléltetően fogja bemutatni azt a lelkes és nagyszabású munkásságot, melyet a főmémeltésű asszony legmagasabb irányítása mellett működő szövőkiskola a háziipar és szövés-fonás terén végez. A kiállítást vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország kormányzója és felesége okt.

2-án, vasárnap, tekintik meg, kiknek fogadására nagyszabású előkészületeket tett Csongrád vármegye, Szentes város és a kiállítás rendezésében közreműködő Faluszövetség.

Meglátogatja magyar barátait egy amerikai lelkész.

A szibériai volt magyar hadifoglyok egyik legjobb barátja, segítője volt annak idején Rev. Teeuwissen amerikai lelkész, aki mintegy tízezer magyar hadifogollyal érintkezett. Rev. Teeuwissen most elhatározta, hogy meglátogatja a volt hadifoglyokat s ezért október első felében ellátogat Budapestre és Debrecenre. Fogadtatására nagy előkészületeket tesz a Keresztyén Ifjúsági Egyesület magyarországi főtítkársága.

Rettenetes erejű szélvihar pusztított Erdélyben és Ausztriában.

Erdélyben és Ausztriában rettenetes erejű szélvihar dühöngött a héten, amely házakat döntött össze és nagy károkat okozott. Kiozsvár mellett, Szucsák községben egy pásztorot agyonütött a szélvihar által kicsavart ledülő fa, a Grác melletti Sautz-Rupprecht mezőváros környékén az őrvenylő forgószél húsz méter magasságba emelt és harminc méterre eldobott egy földmívelést.

Tíz méteres mélységbe zuhant egy autó. Bónyi Károly pesterzsébeti autófuvaros Magyaróvárról Budapestre menet a piliscebai vasúti alagútnál a tíz méter magas hidról lezuhant a vasúti töltésre. Bónyi beszállították a Margit-kórházba, ahol sérüléseibe belehalt. Az autónak volt egy utasa is, de annak csodálatosképpen nem történt baja. A töltésre zuhanó autó a síneket is elmozdította a helyéből, de ezt még idejében kijavították.

A gyerekekre az Isten vigyáz. Hajmeresztő látványban volt része a Rákóczi-út járóelőinek. Egy hatalmas bérház második emeleté táján, az odatámasztott létrán egy kis négyéves fiúcska igyekezett felfelé. Nagynehezen le tudták csalni a bátor gyereket, aki elmondta, hogy a háztetőn dolgozó édesapját akarta megkeresni. A kis Grósz Gyurkára a szó-szoros értelmében az Isten vigyázott, hogy a széles fokú létráról minden baj nélkül sikerült lejutnia.

A körültekintő gazda nem vár addig a lopokróc vásárlásra, amikor már rászakad a hideg, hanem már jó előre rendelje azt meg Szótsnél. A mai számunkban van fenti cég hirdetése, tessék azt elolvasni és a «Vasárnap»-ra való hivatkozással rendelést eszközölni.

A SZÜCS-féle Denthines állattáppor

kapható minden Hangyánál, a Mezőgazdák Szövetkezeténél vagy a főraktárnál: Székely András és Társa, Budapest, Nádor-utca 32. Telefon: 258-66.

WIKTORIN-FÉNY

SZESZIZZÓ-LÁMPA

vezeték nélküli világítás, nem füstöl, nem terjeszt kellemetlen szagot!

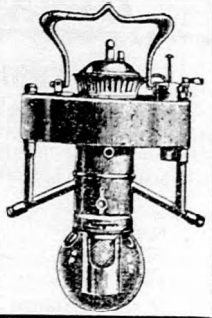
Kérjen árlapot!

WIKTORIN-FÉNY

Gyári főraktár:

BUDAPEST, VIII., BAROSS-U. 1.

Ezt a hirdetést vágja ki, hozza magával és vásárlás előtt mutassa fel, nagy kedvezményben részesül.

Autóbaleset érte ifjú Horthy Miklósékat. Törökszentmiklós határában mult héten könnyebb természetű autóbaleset érte ifjú Horthy Miklóst és feleségét, *Károlyi Consuelo* grófnőt. Az esőtől síkos úton az autó megcsúszott s egy fatörzsnek szaladt. Az autó használhatatlanná vált, de utasainak nem történt semmi bajuk.

A pestmegyei jegyzők üdvözölték Rothermere lordot. Pest vármegye Jegyzőegyesülete *Gempere* Károly elnökletével közgyűlést tartott, amelyen hosszú és értékes vita során tárgyalták a községek háztartásának megkötöttsége és az önkormányzati hatás elnyomásának kérdését. Rothermere lordot és Apponyit táviratilag üdvözölték a jegyzők.

Elfogták Debrecenben a szovjet egyik kémnőjét. A napokban feltűnt a debreceni rendőrségnek egy orosz nő, aki *Alexandra Romanovának*, a meggyilkolt Miklós cár rokonának vallotta magát. A «nagyhercegnő» sorra járta a debreceni oroszokat s a hazatérésre csábította őket. A rendőrség előtt nem tudta magát kellőképp igazolni, azért felszállították a budapesti főkapitányságra. A budapesti detektívek megállapították, hogy az ál-nagyhercegnő büntetett előéletű kommunista kémnő, akit *Urchevich* Péternének hívnak s négy évet már a zalaegerszegi internálótáborban töltött. Letartóztatták.

Egy fiatal lengyel leány meggyilkolta az édesapját. Borzalmas gyilkosság történt Lembergben. Egy *Benden* nevű kőműves-pallér, aki részeges, durva természetű volt ismert, pár héttel ezelőtt teljesen részegen tért haza és akkor állatias mámorában anyja és bátyja szemeláttára merényletet követett el a tizenhét éves *Sztanislava* nevű leánya ellen. A szerencsétlen gyermek másnap megmérgezte magát, de az idején alkalmazott orvosi segítség visszaadta az életnek. Egy újabb éjszakai botrány után a leány fivére revolverével apjára lőtt, amikor késő éjszaka részegen jött haza. A sebesülés azonban könnyű volt s ezért a felesége és fia lefogta *Bend*ent, *Sztanislava* pedig baltával iöbevégtá úgy, hogy nyomban meghalt. A rendőrségen beismerték a gyilkosságot, de azzal védekeztek, hogy önvédelemből követték el a rémes tettet, mert *Benden* részeg fővel állandóan veszélyeztette az életüket.

Kérjük saját érdekében olvassa el figyelmesen az alábbi esetet: *Basa* János, *Pallavicini* György őrnagy szemcseli uradalmának intézője, a sertések, hogy a ragadós száj- és körömfájást kikerüljék — naponként kétszázalékos Lysoform-oldaton át hajtatta ki a legelőre, illetve egy lapos ládát megtöltött kétszázalékos Lysoform-oldattal és a sertések azon gázolták át, amikor kihajtották őket. Az állatok eközben ittak is a Lysoform-vizből és ez nemcsak, hogy meg nem ártott nekik, hanem még a sertésveszt is elkerülték, amely pedig ugyanakkor a szomszédban rettenetesen dühöngött és igen sok áldozatot szedett. Az intéző azóta a moslékba naponta egy százalékos Lysoform-oldatot öntet, és amióta ezt csinálja, az uradalomban nem fordult elő sertésveszt. Példáját igen sokan követték és rengeteg elismerőlevelet kapunk állandóan, hogy a Lysoform a sertésveszt ellen milyen kitűnő óvszernek bizonyult.

Október 6.

Boldog reménységet fakasztó hajnalhasadás idején érkezik el ismét október 6. — a magyar Golgotha napja. Az élet meleg fényével van tele a lelkünk, szívünk ujjongani szeretne, mert «süllag esik, föld reng, jön éve csodáknak» — s mégis meg kell állnunk az aradi gyásznap visszatérő emléke előtt s lelkünkben az emlékezés és hódolat mécsét kell felgyújtani azokért a vértanukért, akik meghaltak a magyar szabadságért s akiknek pora ma mégis rab földben nyugszik. Vajjon milyen lehet az álmuk, vajjon nem hánykolódnak-e sírjuk mélyén az aradi tizenháromak, amikor fölöttük balkáni tömeg jár duhaj, dárídós táncot? S mit mondanának ők e nemzedéknek, ha szólni tudnának? Vagy talán a mélyben is megérik a Maros mentén elsuhanó szellőt, mely a szabadság mámorlító illatát hordozza végig az ősi erdélyi földön? Megérik és egy szent órán kiszállnak sírjukból, hogy a seregek élére álljanak? Ki mondhatná meg előre, mikor köszönt ránk ez az óra? De addig: várjunk és készüljünk rá és bízzunk az aradi tizenháromban, hogy felkelnek hosszú álmukból és vezetni fognak... És bízzunk minden halott magyarokban, mert ha int az óra és a Végtet beteljesíti az idöket, felnyitják ők is a sírokat és kiszállnak a mélyből, megsegíteni minket, élöket, akik azért harcolunk, hogy ők szabad földben nyughassanak... Október hatodika eddig a borongó gyász napja volt, de ezután a magyar megerősödés napja legyen. A nagy halottak, a nagy ösök mindig élő értékei minden nemzedéknek, ha az nem feledkezett meg róluk. Október 6-án öleljük mi is lelkünkbe az aradi tizenhárom szent mártíromságát s akkor erejük meg fogja acélni karunkat s vérünkben az ő szent, áldozatkész hősiességük jog lobogni. Ne a gyász leverő érzésével gondoljunk tehát október 6. vértanúira, hanem az új magyar hajnalt lélek örömeivel és a győzhetetlen vezéreket váró harcra kész sereg büszkeségével.

Mussolini ajándéka a magyar kultúrának. Az olasz kincstár *Mussolini* személyes intervenciójára elégedte azt a fél-millió lírát meghaladó összeget, amelyet a római Palazzo Falconieri megvásárlásából előállított illeték címén kellett volna az Országos Magyar Gyűjteménygyetemnek megfizetni.

Nungesser és Coli utolsó üzenete? Az óceánrepülés francia áldozatai, *Nungesser* és *Coli*, mint ismeretes, nyomtalanul eltűntek. A héten a hollandus partvidéken egy palackot halásztak ki, amelyben kúsa vonásokkal egy papírdarabkára pár kétségbeesett sorral a két pilóta neve volt írva. Ugy látszott ez volt a francia repülők utolsó üzenete, de később megállapítást nyert, hogy a palack meséje izetlen szemfényvesztés, éretlen tréfa.

Foglalkozást keres egy községi kanász. *Maár* József községi kanász, ötven éves, uradalomba szeretne jutni számadó kanásznak olyan helyre, ahol tizenhétéves fia és huszonhatéves veje is alkalmazást kaphat. Érdeklődők forduljanak a Faluszövetséghez, Budapest, V., Zoltán-utca 8.

Vízi póló.

Világszerte egyre kedveltebb sporttá válik a vízipóló, a vízi labdajáték, amely a legnehezebb sportágak egyike. A sportra való kiváló rátermettségünket bizonyítja, hogy a magyar vízipóló-játékosok neve világszerte elismert s hogy Magyarország válogatott vízipólócsapata tavaly is, ez idén is megnyerte Európa bajnokságát.

Mesék.

Én úgy szerettem mindig a meséket!
Gyermekkoromban, téli esteken
Az asztalon a lámpa vígan égett
S anyám meséket mesélt ott nekem.

Felszállt a lelkünk vig mesehajóra.
Hip-hop! — már szálltunk hét országon át.
De gyorsan télt el sok-sok boldog óra,
Hallgatva anyám mesélő szavát.

Szép Hófehérke, bús Hamupipőke,
Vasorrú bába, óriások, manók,
Ezeregyéj, a hét jóságos törpe...
De szép mesék is voltak, jaj, de jók!

Most férjfi-szívem gyakran gyötíri bánat,
A mesék felém már nem intenek.
És megsíratom elvesztett anyámat,
S a régi, drága mesekincseket.

Simándi Béla.

Egy székely család tragédiája. Szász Károly volt zagyvápalfalvai menekült jegyző Székesfehérvárott a Zichy-ligetben főbelötte magát és meghalt. A menekült jegyző azért fordította maga ellen a revolvert, mert édesanyját meggyilkolták Erdélyben az oláhok és a felesége, aki tüdővést kapott a boecoros martalócok fogságában, Székesfehérvárott meghalt.

A ceglédi reformátusok négyszázéves jubileuma. Fényes kerekét közt ünnepelték meg a ceglédi reformátusok egyházának négyszázéves évfordulóját. Az egyházi és világi ünnepek szónokai a következők voltak: Ravasz László dr. református, Raffay Sándor dr. evangélikus püspök és Takács József ceglédi református jelkész.

Tizenháromevi hadifogság után jött hazá. Bereczki Sándor 35 éves hődmézvársárhelyi ácssegéd tizenhárom évi hadifogság után érkezett haza a héfen Szibériából. Bereczki azt állítja, hogy sok magyar hadifogoly szenved még most is Oroszországban.

Botrány a színházban. Egy idegbajos énektanár a héten kínos botrányt csinált a Nemzeti Színház egyik főpróbáján. Két színésznőre támadt, amiért azok halkán suitogva beszélgettek. Amikor rendőrnök akarták szólni a színésznők, őrjöngeni kezdett, üldözte a menekülő T. Mátray Erzsit s a közbélpöket fojtogatni kezdte, sőt a detektív karjába harapott. Az idegbajos embert csak nagy nehezen sikerült lecsillapítani. Estére már megnyugodott és bocsánatot kért a színház igazgatóságától, de az eljárás megindult és folyik ellene.

Gulácsy Dezső országgyűlési képviselő autóbalesete. Gulácsy Dezső országgyűlési képviselő a Zabar-salgótarjáni építés alatt álló úton autón igyekezett haza birtokára. Az autó egy vízmosásos terepen felborult és az ülésről kirepülő képviselő súlyos zúzódásokat szenvedett. Eltört a bal karja is.

Japán képviselők Budapesten. Hét japán országgyűlési képviselő érkezett a héten Budapestre. A japán képviselők, akik európai tanulmányúton vannak, megnézték a főváros nevezeteseit és üdvözlő látogatást tettek Vass József helyettes miniszterelnöknél.

LÓPOKRÓCOK békebeli minőségben!

1 pár 118×173 nagys., sötét alap, barna csikkal ... 16— P
1 pár 125×180 nagys., sötét alap, barna csikkal ... 20— P
1 pár 135×185 nagys., egész nehéz, kék csikkal ... 24— P
1 pár 150×190 nagys., egész nehéz, kék csikkal ... 32— P

Utánvétellel küldi: **SZÓTS** Rákóczi-út 10. sz. Sip-utca sarkán.

Meg nem felelőért a pénzt vissza adom! Aki rendelésekor e lapra hivatkozik, bérmentes csomagolást és szállítást kapja!

OLVASÓINKHOZ!

Előfizetési felhívás!

Fölkérjük mindazokat, kiknek előfizetése október hó 15-én lejár, hogy az előfizetési díjat a csatlót befizetési lap felhasználásával megküldeni szíveskedjenek, nehogy ennek hiányában a lap küldésében fennakadás álljon elő.

Előfizetési díjak:

Negyedévre	1 pengő 28 fill.
Félévre	2 „ 48 „
Égész évre	4 „ 96 „

Mutatványszámot ingyen küld a

Vasárnap kiadóhivatala
Budapest, VI., Ó. u. 10. sz.

Ötvenezer kilométer háromkerekű kocsin. Béna lábbal ötvenezer kilométeres utat tett meg Kinizsy István, aki most érkezett meg világiáró útján Debrecenbe. Kinizsynek a háborúban teljesen megbénult mind a két lába és így kézi-erővel hajtotta kocsin tud csak közlekedni. A háromkerekű kocsin él hatalmas fekete kutyáját fogta és így járta be Romániát, Spanyolországot, Svájcot, Csehországot, Bulgáriát és Törökországot. Kinizsy eddig ötvenezer kilométeres utat tett meg és hol maga hajtotta háromkerekű járművét, hol a kutyája húzta.

Oláh iskolapolitika. Anghelescu, az oláhok közoktatásügyi minisztere kegyetlen rendelettel sújtotta az udvarhelymezei székelyeket. Kiadta a parancsot, hogy negyven község — amelyeknek már van felekezeti, magyar iskolája — köteles egy év alatt negyven iskola- és óvodaépületet emelni, iskolaműhellyel együtt. Az udvarhelyi székelyekre a legnagyobb nyomorúság vár, ha tényleg kényszerítik e hetvenegy épület felépítésére.

Bombákkal röpitettek levegőbe egy vonatot. A görög-jugoszláv határnál Hutovó közelében egy jugoszláv vonatot bombákkal levegőbe röpitettek. A merényletet macedónok követték el.

«Bajadér» az új cigaretta. A m. kir. dohányjövődék új cigarettát hozott október elsején forgalomba. Az új cigaretta arany szopókás, színes papírhüvelyes, az ára pedig darabonként hét fillér.

Titokzatos szerelmi dráma Nagyállón. Titokzatos s részleteiben még ma sem teljesen felderített szerelmi dráma játszódott le a héten Nagyállón, ahol egy menekült tanárt agyonlőtt s aztán öngyilkosságot követett el egy felvidéki földbirtokos. A Beregszászról küldözött Szász József gimnáziumi tanár, míg felesége és kisfia Beregszászon töltötte a vakációt, Nagyállón maradt s szerzett egy ötszobás lakást. Értesítette erről feleségét, aki azonban nem hozhatta át a bútorokat s jelezte, hogy csak pár hét múlva érkezhethet. Szász né levele után röviddel megérkezett Nagyállóra Fábry Tivadar földbirtokos, aki izgatottan kereste lakásán Szász Károlyt. A gimnázium internátusában talált rá, ahonnan barátságos beszélgetés közt sétáltak a tanár lakására. Megérkezésük után pár perccel három revolverlövés riasztotta fel a ház lakóit, akik látták, hogy Fábry feldultan rohan ki az utcára, autójába ugrik s távozni akar. Az autó el is indult, de hamarosan megállt s ekkor Fábry előrántotta revolverét és főbelötte magát. Szász Károly ezalatt haldokolva feküdt lakásán s mire orvosi segítség érkezett, már kiszenvedett. A titokzatos gyilkosság és öngyilkosság mögött szerelmi dráma húzódik meg: Fábry szerette Szász Károlyt s arra akarta kényszeríteni az urát, hogy váljon el tőle. A tanár nyilván felháborodva utasította vissza ezt a kérelmet s ekkor dördülhetett el a három lövés, amely kioltotta Szász Károly életét.

Több ember hal meg Budapesten, mint születik. A főváros augusztus havi népmozgalmi statisztikája szerint augusztusban 1418 ember született és 1651 halt meg.

Részletfizetésre — készpénzárakon! Mikor Sternberg királyi udvari hangszergyáros a — már szállóigévé vált — mottóját ki-ropentette, sokan gondolkodóba estek, vajjon lehetséges-e az ilyesmi? Megindult az érdeklődők árja a Rákóczi-úti Hangszerpalotába s ott zongora-, hegedű- vagy egyéb hangszer, esetleg grammofon-vevő vált belőlük, mikor meggyőződtek arról a csodálatos tényről, hogy részletfizetésre egy fillérrel sem kell többet fizetniük, mintha készpénzzel vásárolnának.

Két repülőgép különös szerencsétlensége. A csehországi Egerből érkezett a hír, hogy a harmadik repülőezred egyik főhadnagya és egy szakaszvezető gyakorlórepüléseket végzett a repülőter fölött. A szakaszvezető gépe lezuhant és pontosan ráesett a főhadnagy repülőgépre, aki épen alatta repült. A szakaszvezető gépének légsavarja bezúzta a főhadnagy koponyáját s a két gép függőleges irányban lezuhant. A főhadnagy szörnyethalt, a szakaszvezető mindkét karját és lábát eltörte és most haldoklik a kórházban.

Vadállati kegyetlenséggel meggyilkolta újszülött gyermekét. Ragályi Károlyné szendrői fiatal özvegyasszonynak gyermeke született. Az özvegyasszony szégyelte az esetet és vadállati kegyetlenséggel meggyilkolta az újszülöttet. A földhöz verte és a lábával agyontaposta. A csendőrök egy kukoricagörében találták meg a gyermek holttestét. A gyilkos asszonyt és Bereznyák Jánosné szülésznőt, aki műtétet hajtott végre az asszonyon, letartóztatták.

Sógorok egymásközt. Szaleczky István alsótöröskényi gazda látogatóban volt Tardoskeden, a sógoránál. Szaleczky és Pavlicska Lajos, a két sógor valamin összeszólalkozott egymással s a már részeg Szaleczky szivenszúrta a sógorát, aki nyomban meghalt. Szaleczky Istvánt a csendőrség letartóztatta.

Brilliansgyűrűt lopott és villamos alá vetette magát. Kiss Róza húszéves cselédleány, aki Homonnay József mérnöknel volt alkalmazva, ellopott egy értékes brilliansgyűrűt. Amikor a főkapitányságra akarta előállítani egy detektív, a robogó villamos alá vetette magát. Életveszélyes sérülésekkel szállították a mentők kórházba.

Leugrott a negyedik emeletről egy szabóinas, aki Robinson szeretett volna lenni. Breztovszky János tizennégyéves szabóinas ponyvaregények és kalandorfilmek hatása alatt elhatározta, hogy elutazik az emberek közé. Legalább is Robinsonnak valamelyik lakatlan szigetre. A héten aztán rájött arra, hogy nem tudja megvalósítani ezeket az álmokat s levette magát annak a fővárosi bérháznak a negyedik emeletéről, ahol akkor is a vademberek nyilaira gondolt, amikor tübe kellett cernát fűznie. A szegény szabóinast holtan szedték fel a köveztéről.

Antal püspök ezer pengőt adományozott a pápai református templom alapjára. Antal Géza doktort, a dunántúli egyházkerület kiváló püspökét első lelkészének hívta meg a pápai református gyülekezet. A püspök a presbitérium legutóbbi gyűlésén megjelent és ezer pengőt adományozott a pápai reformátusok templom alapjára. Antal Gézát október 2-án iktatják be.

Kifosztottak egy negyvennyolcas honvédet. Rácz János, a 108 éves szabadságharcos bejelentette a budapesti főkapitányságon, hogy a Népszállóban lévő lakásán betörők jártak, akik ellopták egész vagyonát: 160 pengőt. A rendőrség erőlyesen nyomoz, hogy kézrekeríthesse az öreg-negyvennyolcas honvéd alávaló tolvaját.

Egy elvált ember tragédiája. Megrendítő öngyilkosság történt a napokban a Margit-szigeten. Klein Ármin magántisztviselő föbbellette magát, afelett elkeseredésében, hogy a bíróság rajongásig szeretett kisfia gondozását nem reá, hanem elvált feleségére bízta. A szerencsétlen ember holttestét a bonctani intézetbe szállították.

Nincs többé sertésuész

ha a sertések ivóvizébe és mosfékjába hetenként legalább háromszor két evőkanál Lysoformot önt.

Nincs többé száj- és körömfájás

ha a szarvasmarhák száját és körmét hetenként legalább háromszor kétszázalékos Lysoform-oldattal ecsetel, vagyis félliter vízbe egy evőkanál Lysoformot kell önteni.

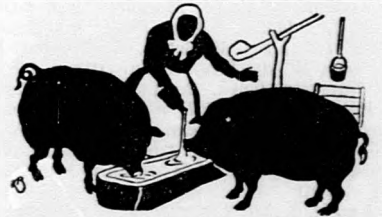
Nincs többé baromfikolera

ha a baromfiak ivóvizébe hetenként legalább háromszor egy pár csepp Lysoformot önt.

Kérje még ma: „A fertőtlenítés a gazdaságban” című, nagyon tanulságos filzetünket, melyet a „Vasárnap” minden olvasójának díjmentesen megküld

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyár Rt., Újpest.

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában, hangya-fiórban.

Lysoform

Lysoform

Lysoform

Gyomorégés!

Ha a legcsekélyebb gyomorégést érzi, vagy savanyú szájját az étkezések után, ez rendszerint annak a jele, hogy fölöslegesen sok gyomorsav van jelen. Ez a gyomor-sav kezdetben csupán irritálja a gyomorfalakat, hosszabb idő múlva már súlyos bántalmakat okozhat, ú. m. gyomorhurut, dyspepsia, gyomorfekély. Elővigyázatosságból már a legkisebb zavaró érzésnél vegyen be egy fél kávéskanálnyi „OMA“ finomított gyomormeszet, mely az étkezési időkre való tekintet nélkül bármikor vehető. Az „OMA“ gyomormész gyorsan leköti a fölös savakat és egészséges, tökéletes, fájdalommentes emésztést segít elő. Ize semleges, sokkal kellemesebb, mint a soda bicarbonáté.

Kapható minden gyógyszerüzletben. Egy nagy csomag ára, mely kb. 3 hónapra elegendő, 3 pengő.

Főraktár: Hunni a gyógyszerüzlet, Budapest, Erzsébet-körút 56.

TANÁCSADÓ

Kérdés. Zöld hernyó lepté el a kelkáposztát, mivel lehet elpusztítani? (Cs. M., Lajosmizse.) — **Felelet.** Káposztáját valószínűleg a káposztalepke hernyója lepté el. Permetezze meg alaposan háromszázalékos konyhasóddal. Tíz liter vízben oldjon fel 30 dkg konyhasót. Másik kérdésére jövő számunkban válaszolunk.

Kérdés. 1. Van-e Magyarországon hadirokkantgyógyintézet? 2. Hová fordulhatok, hogy a közösi napszámot ne kelljen gyalog lerónom? (R. J.) — **Felelet.** 1. Budapesten, IX., Timót-ú. 3. sz. alatt van a M. kir. Hadirokkant-Otthon, itt a rokkantak ingyen kezelésben részesülnek. 2. A közösi eljáráshoz.

Kérdés. Hogyan kell a vadgesztenye magvát elültetni, hogy kikeljen? (V. J., Melykut.) — **Felelet.** A vadgesztenyemagot a fáról való lehullás után pár napig szikkadni kell hagyni, közben többször megforgatni és azután jó kerti földbe (fekete, morzsálékos) elültetni.

Kérdés. 1. Mivel írthatom ki tyúkólamból a tevetek? 2. Nyolc-éves citromfám van, mi az oka annak, hogy nem terem? 3. Hol lehet tisztá búzakorpát venni? (S. E., Erdősokonya.) — **Felelet.** 1. A baromfitetvek irtására az ői belső részéin levő repedéseket gipszsel jól be kell tapasztani, az ólat alaposan kispörni, a farészeket forró lúggal lemosni és utána 1—1 köbméter ürre 60 gr ként égetni el benne (jól bezárt ajtók és ablakok mellett, hogy a kén-gőzök ki ne jöhessenek). Még eredményesebb a szénkénegezés, mivel az emberi lakásokban a poloskát irtják. De a szénkénegezés robbanóanyag, azért csak szakértő alkalmazhatja. A baromfiakat ugyanakkor rovarporral kell behinteni. Ha az ői nem nagyon drága anyagból épült, legjobb szétzúzni s az apróbb, repedéses farészeket elégetni. 2. A citromfa sok meleget kíván, miért is a mi éghajlatunk alatt csak melegházakban hoz termést. 3. Korpa vásárolható a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél (Bpest, Alkotmány-ú. 29.), vagy a nagyobb malmoknál. Ára: 18—18.50 pengő.

Kérdés. Milyen műtrágya alkalmas a kötött talajú szőlőnek és egy holdra hány kg szükséges? (T. J., Kondó.) — **Felelet.** A szőlőben a műtrágyákat a befedett szőlő sorközeiben egy ásonyomra kimélyített barázdákba kell hinteni s azután földdel kissé be takarni. Egy kat. holdra 200—300 kg szuperfoszfátot és 2 hétre reá 100—150 kg mérszénitrogént kell elszórni. Homokon még 100—120 kg káli-trágya is hatásos lesz. Az elszórás ideje a késő őszi, vagy a korai tavasz.

Kérdés. Hol kaphatok méhészeti könyvet? (P. J. Kékesd.) — **Felelet.** Ignác Sándor „Méhészet” c. könyve kiadóhivatalunkban a pénz előzetes beküldése ellenében 2 P 90 f.-ért kapható. Utánvét 25 f.-rel drágább.

Kérdés. Van-e könyv a pataápolásról? (M. L., Taksony.) — **Felelet.** Kiadóhivatalunkban megkaphatja Guoth: A pata és ápolása c. könyvet 9 P.-ért. Zimmermann: A pata ápolása c. könyvet 1 P 30 f.-ért. Utánvét 25 f.-rel drágább.

Kérdés. Hol van ingyenes tüdőbeteg-gondozó intézet? (J. S. Kissolt.) — **Felelet.** Budapesten, m. kir. állami Tüdőbeteg-gondozó Intézet, I., Németvölgyi-út 29. Ide a beutalást a m. kir. népjóléti és munkaügyi minisztérium útján lehet megszerezni. — József kir. hg. Tüdőbeteg-Szanatórium Budakeszi; Erzsébet királyné Szanatórium, Budakeszi. — Ide közvetlenül fordulhat.

Kérdés. 1926 őszen vetettem szuperfoszfátot, most ugyanabba a földbe vehetek-e búzát? (Előfizető, Dombegyház.) — **Felelet.** A tavaly szuperfoszfáttal trágyázott földbe lehet ez idén is búzát vetni, de a múlt évi műtrágyának kevés lesz már a hatása. Jó lenne ez idén újra holdanként 150—200 kg-ot elszórni a földre, a vetőszántás előtt.

Kérdés. Hol kaphatok „Önügyvéd” könyvet és mesekönyvet? (M. L. Tóti.) — **Felelet.** Altai: Általános magyar-német levelező és házi titkár. Ára 2 P 50 f. — Hojtás: Önügyvéd. Ára 1 P 70 f. — Benedek Elek: Mesemondó esték. Ára 5 P 50 f. — Grimm: Összegyűjtött meséi. Ára 8 P. — Sebők Zsigmond: A legszebb mesék. Ára 16 P. — Pósa Lajos: Meséskönyve. Ára 2 P. 40 f. — Ezeket a könyveket kiadóhivatalunk a pénz előzetes beküldése ellenében megküldi. Utánvét 25 f.-rel drágább.

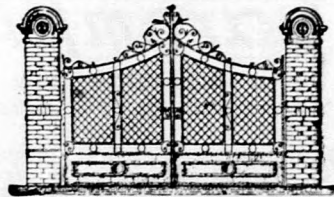
Kérdés. 1. Négy középiskolát végeztem, szeretnék a vasúthoz vagy a postához bejutni, van-e felvétel? 2. Mi szükséges ahhoz, hogy valaki detektív lehessen? (B. F., Decs.) — **Felelet.** 1. A M. kir. postához való felvételt végezt forduljon az Önhöz közel eső pécsi postaigazgatóságához, itt nyújtja be kérvényét. A MÁV-hoz való felvételt az illetékes üzletvezetőségről kérje. 2. A M. kir. államrendőrség dedektívtestületébe csak érettségizetti ifjakat vesznek fel. A felvételt a budapesti főkapitányság intézi. Jelenleg nincsen felvétel.

Kérdés. 1. Hol van a Népnap szerkesztősége? 2. Mit jelent a szám az újságzallagon? 3. Hol kaphatok jó könyvet? 4. Milyen vallási a felelős szerkesztő? 5. Hogyan kell megfejteni a számréjtvényt? (B. L., Sály.) — **Felelet.** 1. Megszűnt. 2. Kiadóhivatalunk a beérkezett befizetési lapokat a beérkezés sorrendjében számmal látja el. Ezt a számot írják rá a címszalagra. 3. Kiadóhivatalunkban bármilyen magyar nyelven megjelent könyvet megkaphat. 4. Római katolikus. 5. Számok helyébe betűket kell tenni. Egy rejtvényben ugyanazon szám mindig egyazon betűt jelent. Például, ha a 3-as az «a»-t jelenti, akkor a rejtvényben előforduló 3-as szám mindig az «a»-t jelenti.

Kérdés. Miről lehet megismerni a fiatal hím- és tojógalambot? (E. V., Nyilm.) — **Felelet.** A hím- és tojógalambot a következő alapokon lehet egymástól megkülönböztetni: A fej és csőralakulata: hímnél rövidebb, vastagabb, az orrdudor fejlettebb. Az üllő csont hímnél kevésbé ágaz, ha tojónál 1—2 cm a távolság (az ujj kényelmesen közé fér), hímnél ennek fele. Ha feszektetvérek, a fej és csőr alakulása már a kikelés után tájékozható az ivarról. 1/2 éves korban már a hímnél (bármilyen színű, még a fehérenél is) kékes árnyalatúak lesznek a nyaktollak, a nősténynél is; de a hímnél a kékes árnyalat élénkebb, ami 1 éves korig fokozódik. 1/2 éves korban már a hímnek van hangja, míg a tojó csak a fészeken és verekedés közben ad hangot. Feltűnő a hímeknél (a vedlés utáni) párzási járás, amikor körbe-körbe forognak s farkukat a földnek vetik, csaknem söpörnek vele.

Kérdés. Kerékgyártónak szeretnék menni nagyobb uradalomhoz, hogyan lehetséges ez? (B. S., Ártánd.) — **Felelet.** Forduljon az Országos Mezőgazdasági Munkásközvetítő Irodához (Budapest, Földművelésügyi minisztérium), vagy hirdessen testvérlapunkban, a Budapesti Újságban. Így bizonyára álláshoz fog jutni.

KERÍTÉS, KAPU

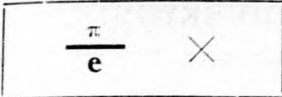

HAIDEKHER SÁNDOR R. T.
Fő-utca 59. ÜLLŐI-ÚT 48/27. Flumei-út 3.

Tűz-, jég-, élet-, betörés-, baleset- és szavatossági biztosítást legelőnyösebben köt a
GAZDÁK BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZETE
 Képviselő minden városban és községben. * Központ: Budapest, IX., Üllői-út 1. szám.

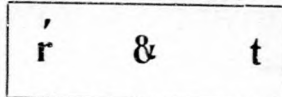
REJTVÉNYEK

1. Betű- és szórejtvény.

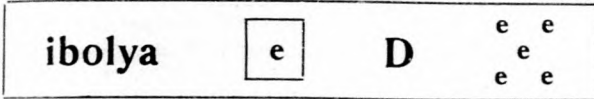
(Beküldte Király Lajos Sárbo-gárdáról.)

2. Betű- és szórejtvény.

(Beküldte Mikola Vince Ináncs-ról.)

3. Betű- és szórejtvény.

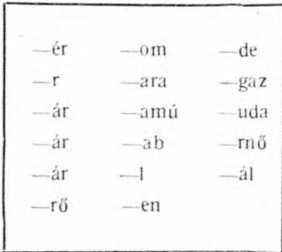
(Beküldte ifj. Varga Imre Okányból.)

4. Képrejtvény.

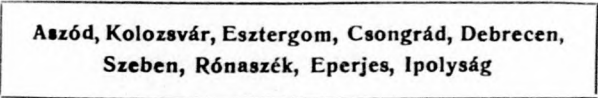
(Beküldte Kocsis István Tata-házáról.)

5. Pótlórejtvény.

(Beküldte Molnár Lajos Cson-grádról.)

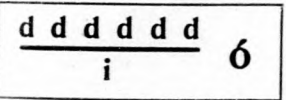
6. Névrejtvény.

E városnevek kezdőbetűit helyesen összerakva, egy el-szakított város nevét kapjuk.

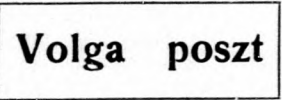
(Beküldte Nemes Lajos Szentesről.)

7. Betű- és szórejtvény.

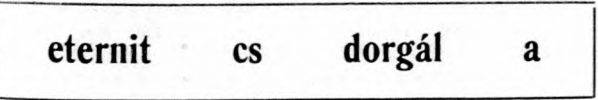
(Beküldte Horváth Károly Reziából.)

8. Szórejtvény.

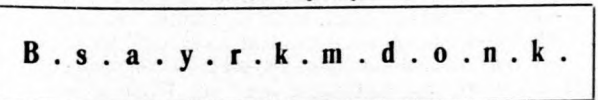
(Beküldte Werner Károly Kis-vaszarról.)

9. Szórejtvény.

(Beküldte a csókakői Leventeegyesület.)

10. Pontrejtvény.

(Beküldte Varga Lajos Sályból.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 43-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkezett megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

- 1. Számrejtvény: **Megy a juhász a számaron, földig ér a lába.**
- 2. Szórejtvény: **Kormos.**
- 3. Szórejtvény: **Szembetűnő.**
- 4. Szórejtvény: **Szerencsecsillag.**
- 5. Pontrejtvény: **Hít, remény, szeretet, el ne hagyjon tégedet.**

HISZ KOCH KÁLYHAVAL FÜTENEK

ALAPITVA 1899

TELEFON 208-69

VIGAN-PIPAL-A-JÓ-ÖREG

KOCH JENŐ KÁLYHAGYÁRA: BUDAPEST. VI. SZONDY U. 53.

6. Kockarejtvény:

1	2	3	4
2	1	4	3
3	4	1	2
4	3	2	1

7. Pótlórejtvény: **Nagymagyarország.**

8. Névrejtvény: **Mohi pusztá.**

9. Szórejtvény: **Verejték.**

10. Szórejtvény: **Földregés.**

Megfejtették: Eperjessy András, Szabó Sz. János, Torgyik János, Sztraka Ferenc, Csókakői Levente Egyesület, Berecz István, Debrői Marika, Berkes Marika, Jeney Sándor, Szőrös Lajos, Imrek János, Berta Ferenc, Studinger Erzsike, Hanzséros Béla, Mentés Miklós, Végel János, Katulya Mihály, Almási Pál, Kis József, Mezei János.

Jutalomkönyvet nyertek: Studinger Erzsike (Kárászpusztá), Mentés Miklós (Fertőszergény), Berta Ferenc (Diósa), Hanzséros Béla (Fertőszéplak), és Mezei János (Csurgósarkad).

A 38-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

TRÉFÁK

Gonosz megjegyzés.

Unokatestvér: Te Margit, nagyon egészséges hely lehet az a te szobád.

Margit: Miért mondd ezt?

Unokatestvér: Mert már többször észrevettem, hogy egész halvány arccal mentél be és rövid idő múlva üde, piros színnel jöttél ki.

(Beküldte Rencsicsovski József Debrétéről.)

Megmagyarázta.

Varga Bálint egész életében az öklével törölte az orrát, száját. Egy alkalommal összezdorult a feleségével és haragjában orron ütötte úgy, hogy az asszony orrávére eleredt. Az asszony panaszt tett a bírónál. Mondja a bíró:

— Varga Bálint uram, beütötte az asszony orrát!

— Bíró uram, engedjen meg — védekezett Varga Bálint — én az asszonyt csak a zsebkendőmmel legyintettem orron.

(Beküldte B. Tóth Sándor Szabadszállásról.)

Hátha.

Khón halálos ágyán fekszik, mellette zokog a felesége.
— Ó, Matild — suttogja a beteg — valld be az igazat, megcsaltál-e azzal a fess utazóval, akivel gyanúsítottalak? Megmondhatod, úgys meghalok.

— De hátha még se halsz meg — feleli habozva Khónné — hiszen az orvosok is tévedhetnek.

(Beküldte Sajgó Ferenc Kovácszénájáról.)

A nagy szerencse.

— Képzeld, milyen nagy szerencse ért ma engem.

— Na, halljuk.

— Amint az utcán jöttem, egy ember megszólított, hány óra lehet? Egy óra — feleltem én. Erre az ismeretlen egy nyaklevest kent le nekem és tovább ment.

— Miért tartod te ezt ilyen nagy szerencsének?

— Képzeld, mit kaptam volna, ha véletlenül tízenkétóra lett volna.

(Beküldte Horváth Károly Lentiből.)

A VÉRES ÁRNYÉK

REGÉNY AZ OROSZ CÁRI CSALÁD ÉLETÉBŐL. * IRTA: DIVÉKY ISTVÁN.

(26. közlemény.)

— Igen, de a muzsik sebe épen olyan seb, mint az enyém. Fáj s egyformán fáj neki is, nekem is. Ami pedig amannak jó gyógyszer, az nekem is jó. Ön sohasem fog teljesen megérteni. Mi, oroszok mindig idegenek, titokzatosak maradunk mások szemében. Ez azért van, mert senki sem érti meg a nagy magáramaradottságunkat...

Nikolaj Kutuzoff sokat beszélt s szaporán ivott. Egész éjszaka Oroszországról s az orosz népről beszélt. Anasztáziát egyetlen szóval sem említette. Talán nem is gondolt rá. A pezsgő mámorra könnyű ködöt vont agyára. Jókedvű volt, amikor hajnal felé hazamentünk.

Két nappal később elutaztam Berlinből. Őszinte szeretettel öleltük meg egymást Kutuzoffal, mind a ketten ígéretet tétel, hogy minden esztendőben együtt töltsünk néhány napot.

Nikolaj Kutuzoff gyakran írt. Levelében pontosan beszámolt az állítólagos Anasztázia sorsáról. Így megtudtam, hogy az Anasztázia-rejtély egyre jobban bonyolódik s hogy az igazság felderítésére sokkal nagyobb szükség lenne, mint eleinte hitték.

Egy napon ugyanis megjelent a kórházban a dán követ-ség egyik tisztviselője és a Kopenhágában élő Mária anyacárné nevében néhány fényképet kért az állítólagos Anasztáziáról. Werner főorvos természetesen sietett eleget tenni a kérelemnek s egész csomó fényképfelvételt készíttetett a betegről.

Werner nagy eredményt várt ettől. Hiszen a kis Anasztázia kedvence volt a «nagyamának», annak tehát minden bizonnyal fel kell ismernie unokáját, feltéve természetesen, hogyha csakugyan ő az szerencsétlen asszony. Az anyacárné megtekintette a képeket; sokáig elnézte azt a szörnyalakat, aki — ha csakugyan a cár leánya — valamikor az ő dédelgetett kedvence volt, azután a szeme megtelt könnyel és azt mondotta:

— Lehet... Minden lehetséges a világon... Lehet, hogy ez a szerencsétlen nő csakugyan az én unokám, Anasztázia...

Az anyacárné kijelentése hihetetlen izgalmat okozott Berlinben. Most már alig merték teljes határozottsággal kétségbevonni azt a lehetőséget, hogy a borzalmasan elcsufított arcú nő egykor a cár leányaként élt a pétervári palotában. Az izgalom csak fokozódott, amikor a cári nagyanya intézkedésére a berlini dán követség gondoskodni kezdett Anasztáziáról, akit most már szanatóriumba vittek, ahol a legnagyobb nevű orvosok próbálták egészségét összefoltozni.

Nikolaj Kutuzoff gyakran Berlinbe utazott s mindannyiszor több napot töltött Anasztázia társaságában. Igen sok orosz menekülttel, sok derék bajtársával találkozott itt s ezek valamennyien szentül hitték, hogy csakugyan a cár leánya az a szerencsétlen nő. Senki sem mert kételkedni ebben, ami az orvosok munkáját is igen megnehezítette, sőt csaknem reménytelenre tette, mert ezek az oroszok egész nap a cári családról beszéltek s így valósággal kioktatták a beteg asszonyt, hogy mikre emlékezzék vissza életéből. Most már alig lehetett megkülönböztetni, hogy az állítólagos Anasztázia mit mond a maga jószántából s mit a környezet erős szuggesztív hatása alatt. A sok menekült ugyanis ápolta benne azt a hitet, hogy ő a cár leánya, mert jól tudták, hogy nekik is jól fog menni a dolguk, ha Anasztázia valóban a cár leánya.

— Emlékszik-e, fenség — szóltak hozzá — a carszkojezselói parkra?

Anasztázia fáradtan bólintott.

— Igen, emlékszem — suttogetta alig hallhatóan.

— A Névára?

— Sok, sok hajó volt rajta...

— Moszkvára?

— Nagy, nagy hó volt ott...

Ilyen feleleteket adott, amelyeket a legjobb akarattal sem lehetett nagyon részletezőknek mondani. A legnagyobb baj az volt, hogy ez a boldogtalan teremtés, akinek a feje csupa seb, fogaít kitérték, a lába merő seb, hogy járni is alig tudott, a német szót csak nehezen törte s oly gyöngye volt, hogyha egy negyedórát beszélt, akkor annyira kimerült, hogy ájultan esett össze.

Furcsa, titokzatos teremtés volt. Annyi látszott rajta, hogy a felsőbb körökből származik, erre vallott jó nevelést bizonyító magatartása s egy-egy mozdulatának előkelősége. De ki lehetett? A cár leánya? Az anyacárné azt mondta: lehetséges...

Lehetséges! A lehetséges azonban még nem a bizonyosság. Ha pedig a nagyanya sem merte határozottan unokájának nevezni ezt a szerencsétlen teremtest, akkor ki bátoríthatott volna döntést kierőszakolni ebben a különös ügyben? A cári nagymama azonban — ha nem merte is egyenesen unokájának nevezni azt a nőt, akinek fényképeit oly hosszasan elnézte — mindenről gondoskodott. Anasztáziának semmire sem volt többé gondolja. Kopenhágából annyi pénzt kapott, hogy ezt a költséges életmódot is fenntarthatta a drága szanatóriumokban.

Mert az öreg fejedelem, akit fehér hajával elüldöztek hazájából, akinek fiát, menyét, unokáit állati lelkű emberek halomra gyilkolták, törhetetlenül és tántoríthatatlanul reméli, hogy mindezt csak mese...

— Olyan rossz emberek nincsenek a világon... — mondogatta Mária anyacárné. — Miért ölték volna meg a fiamat és az unokáimat? Hiszen ők senkit sem bántottak: én tudom, hogy valahol élnek, valahol Szibériában...

Valóságos rögeszméjévé vált ez az anyacárné. Nem engedett belőle egy jótányit sem. Mindennap várta, hogy egyszer csak magá Moszkva is el fogja ismerni, hogy a cár családja él... S talán szabadon is engedik a sokat szenvedett foglyokat s akkor szívére ölelheti annyiszor megsíratott szereteteit.

Még a kételkedőket, a konok hitetlenkedőket is lefegyverezte s megindította az özvegy anyacárné rendíthetetlen hite és reménysege.

A «nagyamama» állásfoglalásának azonban rendkívüli fontosságú következményei is voltak.

A cárok ugyanis hosszú idő óta sok milliót helyeztek el angol bankokban. Oroszországban mindig izzott, forrongott a talaj a cárok lábai alatt, senki sem tudhatta, mikor tör ki a félelmetes vulkán, hogy mindent megsemmisítsen. A cárok tehát előrelátásból külföldön helyezték el magánvagyonukat, számítva arra az eshetőségre, hogy egy földindulás napon menekülniök kell Oroszországból. Az óriási vagyon biztos helyen volt: az angol bankok páncélszekrényeiben. Ennek a vagyonnak az özvegy anyacárné volt az élvezője. Mária cárné azonban már öreg asszony volt, emberi számítás szerint már nem élhetett sokáig és így sokak előtt felmerült a kérdés, ki öröklje a cárok mérhetetlen vagyonát? Az uralkodó életben lévő rokonai már több ízben tettek kísérletet a vagyon felosztására, azzal érvelve, hogy Miklós cárt és családját kiirtották, a vagyon tehát a Romanov-rokonok öröklje. Amíg az özvegy cárné életben volt, természetesen senkinek sem lehetett igénye a vagyonra, halála azonban élére állította volna a kérdést: ki az örökös?

(Folytatjuk.)

GRAMOFON

kitűnő, tisztahangú beszélőgép 40 pengő.
Nagyobb, erős, gyönyörű hangú 64 pengő.
A világ legjobb beszélőgépei és hangleme-
zek legnagyobb raktára.

Sternberg

Királyi udvari szállítók hangszergyárában.
BUDAPEST, RÁKÓCZI-ÚT 60.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

B. J., Belvárd. A második versszak gyöngé, lerontja az első kettő hatását. Sajnálattunkra nem közölhetjük. — B. K., Mosondarnó. Több jó van köztük. — D. I.-né Mosondarnó. Az Ön munkája a beküldött vers? A pótlórejtvényt nem használhatjuk, mert nem közölte a megírtást. — A. P., Tiszabó. Betű- és szőrejtvenye jó. — B. I.: Törökszentmiklós. Válogatunk belőlük. — K. M., Felsőszakony. Válogatunk belőlük. — Sz. L., Lajosmizse. Egyiket közölni fogjuk. — I. J., Rottenthurm. Ha öt rejtvényt megírt, máris részvesz a sorosoláson. — K. T. G., Körösnagyvársány. Hálás köszönettel vettük elismerő sorait. Azon leszünk, hogy olvasóinkat még nagyobb odaadással szolgáljuk ki. Kérését teljesíteni fogjuk. — V. L., Sály. A tréfa nem való a «Vasárnap»-ba. Rejtvényeiből válogatunk. — Sz. I., Sárszentágota. A méhészetre vonatkozó kérdésnek eleget fogunk tenni. — T. J., Kondó. Legközelebb sor kerül rá. — D. L., Öttömös. Válogatunk belőlük. — D. M., Egyek. Közölnék belőlük. — Iljú B. I., Szegszentmiklós. Válogatunk belőlük. — H. F., Alsópáhok. A képrejtvenye túl könnyű, mást kérünk. A tréfa jó. Fogadják leghálásabb köszönetünket azért, hogy előfizetőket gyűjtött számunkra. — M. M., Fertőszeregyén. Többen is beküldhettek egy lapra a megfejtéseket. Rejtvényeiből válogatunk. — J. S., Kissolt. Közölnék belőlük. — G. G., Jászfényszaru. Szőrejtvenye jó. A tréfa is.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Október 2-án, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Izsák, Kiszombor, Kőtegyán, Pilis (sertés vásár bizonytalan), Törökszentmiklós, Tököl, Kiskunfélfegyháza. — Kirakodóvásár: Mezőberény, Senyeháza.

Október 3-án, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Bodajk (sertés vásár bizonytalan), Dombrád, Fadd, Gödöllő, Gyöngyösmellék, Hajós, Erdőtelek, Letenye, Mágócs (sertés vásár bizonytalan), Pécs, Sajóvárkony, Seregélyes, Szendrő, Tarcfal, Vajszló. — Lóvásár: Sopron. — Marha-, sertés- és kirakodóvásár: Hegykő. — Állatvásár: Dunapataj, Hatvan.

Október 4-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Beled, Bő, Bükköd, Gáva, Gönc, Gyömrő, Mihályi, Nagycsed, Nagykanizsa (sertés vásár bizonytalan), Regöly, Vásárosbéc (sertés vásár bizonytalan), Vásárosmiske (sertés vásár bizonytalan), Vásárosnamény, Zala (sertés vásár bizonytalan). — Kirakodóvásár: Dunapataj, Hatvan. — Állatvásár: Sátoraljaújhely, Szombathely.

Október 5-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Abaujzántó, Ivánegerszeg (sertés vásár bizonytalan), Kaposvár, Nyirbögány, Sárospatlak, Sárrétudvari, Sztómaj (sertés vásár bizonytalan), Tárpa.

Október 6-án, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Ibrány, Kishárapáti, Nagyléta. — Állatvásár: Celdömölk, Sarkad. — Marha- és kirakodóvásár: Nagycsákány.

Október 7-én, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Nagyhalász, Ónod, Tiszafüred. — Lóvásár: Nagyatád. — Kirakodóvásár: Sarkad.

Október 8-án, szombaton.

Állatvásár: Elek, Dévaványa.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak szeptember hó 26-án.)

Gabonaföld. Készárúpiac: 77 kg-os tiszavidéki búza 30:50—30:70, felsőtiszai 30:35—30:55, fehérmegyei 30:30—30:50, egyéb 30:25—30:45, 78-as tiszavidéki 30:90—31:10, felsőtiszai 30:75—30:95, fehérmegyei 30:60—30:80, egyéb 30:55—30:75, 79-es tiszavidéki 31:15—31:25, felsőtiszai 31—31:15, fehérmegyei 30:90—31:05, egyéb 30:85—31, 80-as tiszavidéki 31:20—31:35, felsőtiszai 31:10—31:25, fehérmegyei 31—31:15, egyéb 30:95—31:05, rozs, pestvidéki 28:40—28:50, egyéb 28:30—28:40, köles 23:50—24, tengeri ó 24:50—24:75, takarmányárpa elsődrendű 25:25—25:75, másodrendű 24:75—25:25, sörárpa, felsőmagyarországi 27—31, egyéb 26—28, repce 47—46, zab elsődrendű 22:50—22:75, másodrendű 21:75—22:25, korpa 18—18:25, lucerna, magyar 180—190, löhere, nagy-arankamentes 170—190, nagy arankás 160—170 pengő métermázsánként. — Határidő piac: Magyar búza októberre 28:60, márciusra 32:90, májusra 33:30, magyar rozs októberre 28:60, márciusra 30:10, tengeri májusra 25:10, júliusra 25:70 pengő métermázsánként.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 55—60, duplanullás finom tészalaszt 49—52, nullás finom tészalaszt 49—52, kettes főz 47—49, négyes kenyérliszt 46—48, ötös kenyérliszt 44—45, hatos kenyérliszt 42, nullás rozsliszt 52 fillér kilogrammonként.

Vetőmagvak. Termelői árak nyersárúért, 100 kilogrammonként, minőség szerint: Baltica 55, borsó, Viktoria 45—55, bükköny, tavaszi 23—25, fehérhère 180—200, köles, fehér 32—35, köles, vörös 25—26, köles, szürke 24—25, lóbab 28—30, löhere, minőség és arankatartalom szerint 190—220, lucerna, minőség és arankatartalom szerint 200—240, muhar 28—30, mustár 45—50, nyúlzapuka 150—170, pohánka 24—28 pengő.

Takarmányvásár. Rétsizéna, elsődrendű 08—8:40, réti széna, másodrendű 0 6—7:20, réti széna, harmadrendű csomogalásra 3:60—5:20, muhar-széna 8—11, lucernaszéna 12—13, lucerna és mohar kövér 10:50, alm-szalma, elsődrendű 5:20—5:50, másodrendű 4—4:50, zúspszalma, másodrendű 7, muharzalma 6:50 pengő métermázsánként.

Sertés vásár. Zsírsertés, elsődrendű, öreg 1:64—1:68, másodrendű 1:52—1:60, fiatal, nehéz 1:76—1:80, közep 1:74—1:76, könnyű 1:52—1:60, szedett, közep 1:68—1:70, angol hússertés 1:72—1:80, angol, szedett 1:60—1:64 pengő kilogrammonként. Vidékre élve elszállított 210. Lanyha irányzat mellett az árak 2—4 fillérel csökkentek kilogrammonként elősúlyban. — Vágott sertés piac: Szalonnás felsértés 2:04—2:12, szalonna nyagyan 2:28—2:32, hús 2:04—2:20, zsír 2—2:08 pengő kilogrammonként elősúlyban.

Vágómarhavásár. Bika, magyar, másodrendű 1:04, tarka elsődrendű 1:12—1:20, kivételesen 1:24, másodrendű 0:96—1:08, harmadrendű 0:84—0:92, ökör, magyar, másodrendű 1:04, harmadrendű 0:70, tarka, elsődrendű 1:04—1:14, tarka, másodrendű 0:80—1:02, harmadrendű 0:60—0:76, tehén, magyar, másodrendű 1—1:04, tarka, elsődrendű 1—1:14, másodrendű 0:80—0:92, harmadrendű 0:56—0:76, növédekmarha 0:82—1:02, kicsontozni-való 0:40—0:56 pengő kilogrammonként elősúlyban.

Juhvásár. Feljavított juh 0:64—0:80, kivér- és anyajuh 0:60, kos 0:60 pengő kilogrammonként elősúlyban.

Szűrőmarhavásár. Élő borjúk: Belföldi, szopós: Elsődrendű 1:60—1:66, kivételesen 1:72, másodrendű 1:36—1:50 pengő kilogrammonként elősúlyban.

Tenyészállatok és járműokörök. Elsődrendű belföldi járműokör, fehér 1:04—1:12, elsődrendű belföldi járműokör, tarka 1:04—1:08, friss fejestehén 1:08—1:24, 1½ éves üszök 0:96—1:12, 1½ éves tinók 0:96—1:12 pengő kilogrammonként elősúlyban.

Lóvásár. Jobb minőségű lovak: Háttas csikó 35—96, ígás kocsi (nehéz, nyugati faj) 400—640, ígás kocsi (könnyű, nyugati faj) 220—520, számar 45—70, alárendelt minőségű lovak 32—280, vágólovak 25—230 pengő darabonként.

Gyapjú. Hazánkban nagy a kereslet, uradalmakban nincs már gyapjú, a kereskedők tartják az árakat és így nehéz az üzletkötés. Az árak változatlanok.

Nyersbőr. A nyersbőrpiacban marhabőr 156—168, borjúbőr 252—260 fillér kilogrammonként a budapesti vágóhídon átvéve.

Húsvásár. Nagybani árak: Marhahús. Elsődrendű egészben 2:12—2:44, hátulja 2:40—2:64, eleje 1:96—2:28, másodrendű egészben 1:80—1:88, hátulja 1:90—2:28, eleje 1:36—1:60, csontozni-való 0:92—1:24, növédekmarha, elsődrendű egészben 1:44—1:72, borjú 2:32—2:64, juh 1:36—1:60, zsiger 0:48—0:60, fagygyú 0:48—0:94, csont 0:16—0:80, marhafél 1:50—3, orr és köröm 0:10—0:20, láb, 4 drb. 1:50—3, pacal egészben 0:40—0:80, kg.-ként 0:06—0:12, marhabél 3—6, borjufodor egészben 0:64, kg.-ként 0:18, jubbél 0:48—0:72, marhavér 0:18 pengő. — Sertéshús. A nyílt piacokon: Friss karaj 320—416, friss comb, tarja, lapocka 283—360, friss oldalas 220—300, kocsonyának való 80—140, füstölt karaj 360—416, füstölt lapocka, tarja 340—416, füstölt oldalas 300—320, füstölt kötött sonka 400, süldő, friss karaj 300—320, comb 288, oldalas 252—260, füstölt kolbász 160—440, olvasztani való szalonna 212—232, szedett kenyérszalonna 242—360, füstölt 240—370, paprikás 260—300, csemege szalonna 300—380, hajt 240—268, zsíros tepertő 224—280, préselt tepertő 150, sertés-zsír 232—260 fillér kilogrammonként.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Nagy csuka 300, nagy ponty 260,—340, kicsiny ponty 240—260, kárász 150—200, compó 200, keszeg 120—140, apró kevert hal 120—160 fillér kilogrammonként. — Nagy folyami rák 40—80, kicsiny 16—32 fillér darabonként.

Szárzafélék és szárzészta. Lencse 64—96, külföldi lencse 96—140, hántolt egész borsó 80—144, feles borsó 80—128, fehér aprószemű bab 28—40, nagyszemű 32—54, szines bab 30—64, finom árpakása 80—96, durva 56—72, köleskása 52—%4, tojásos tarhonya 128—140, hazaicsővestésztá 128—170, tojásos levestésztá 132—200 fillér kilogrammonként.

Baromfi. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 300—450, rántani való csirke, 120—200, sütni való 220—340, hizott ruca 700—800 fillér darabonként, kg.-ja 192—240, sovány ruca darabja 225—360, hizott liba 1200—1500, kg.-ja 194—250, sovány darabja 580, sovány pulyka 550—720, gyöngytyúk 288—300 fillér. — **Leölt állatok a nyílt piacokon:** Tyúk 242—260, jerce 260—280, rántani való csirke 300—320, sütni való 260—280, hizott ruca 220—280, sovány 192—210, hizott lúd 210—300, sovány 192—200, nagy lúdmáj 600—700, kicsiny 400—600, lúdaprólek 120—220, lúdszír 340—350, vegyes lúdháj 280—320 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss teatojás 15—17, főztojás 12—15 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. Árak a nyílt piacokon: Teljes tej 35—41, lefőzött 14—18, tejszín 350—400, tejföl 172—200 fillér literenként. Centrifugált teavaj tömbben 540—580, centrifugált teavaj 10 dkg.-os csomagolásban 600, főzővaj 400—500, szedett vidéki vaj 400—450, juhvaj 400, tehéntúró 80—120, sovány tehéntúró 60—80, juhtúró 300—320, kevert túró 200—280, lipői túró 320—360, juhsajt 250—300, eredeti ementáli sajt 660—800, hazai ementáli 460—600, hazai trappista sajt 260—400 fillér kilogrammonként, pogácsasajt darabja 3—4 fillér.

Fűszer, mész, mák, háziszappan. Árak a nyílt piacokon: Törött bors 600—800, egész 580—640, egész szegfűbors 500—540, köménymag 176—240, majoránna 600—700, borókafenyőmag 160, pergetett mész 220—240, kék mák 140—160, közönséges 130—144, házi szappan 144—160, közönséges 96—128 fillér kilogrammonként.

Zöldség. Árak a nyílt piacokon: Sárgarépa zöldjével 3—20, petrezselyem csomója 3—20, zeller zöldjével darabja 3—10, kalarábé zöldjével 2—10, ősi fajta kalarábé kilogrammja 24—30, kevert zöldség kilogrammja 8—16, kapor csomója 4—10, hazai nagyfűjű karfiol kilogrammja 70—120, kislefű 40—80, metélőhagyma csomója 5—6, póréhagyma kilogrammja 25—30, vöröshagyma zöldjével csomója 5—10, makói vöröshagyma kilogrammja 24—26, közönséges 18—22, fokhagyma 40—70, cékla zöldjével 12—30, tejfűkáposzta 6—20, savanyított káposzta 40—45, kelkáposzta 16—40, vöröskáposzta 18—36, fejjalálta 5—10, nürnbergi torma 192—140, hazai nagy édes torma 80—160, kicsi erős 70—80, rózsaburgonya 13—16, sárgaburgonya 10—13, ella 10—15, fehére 9—12, Woltmann 9—10, tömör csiperkegomba 200—400, ehető tinóru gomba 70—120, mezei csiperkegomba 80—300, szegfűgomba 90—300, éti vargánygomba 100—250, feketeretek 15—26 fillér kilogrammonként, hónaposretek csomója 8, savanyítani való ugorka kilogrammja 10—28, salátának való 6—16, ecetes 80, kovászos 40—60, vizes 48—60, apró hegyes zöldpaprika darabja 0-5—1, nagy tölteni való darabja 1—2, apró hegyes zöldpaprika kilogrammja 5—20, nagy tölteni való 5—18, főzni való tök 5—12, gyalult 20—24, érett paradicsom 3—10, hüvelyes zöldbab 20—35, hüvelyes vajbab 24—40, kifejtett zöldbab 45—80, hüvelyes zöldborsó 60—100, kifejtett 120—240 fillér kilogrammonként, zöld tengeri csövenként 2—10, sóska kilogrammja 26—40, tisztított paraj 24—40, gyökerecs paraj 25 fillér kilogrammonként.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemesfajta alma 26—70, közönséges válogatott 18—50, közönséges kevert 16—32, rétesbe való 20—50, birs-alma 20—60, nemes fajtkörte 50—120, közönséges válogatott 50—70, kevert 35—50, berzencei szilva 26—45, som 20—25, kopasz őszibarack 35—90, nem magvával 30—100, befőzni való 16—70, fajgörögdinnye 8—12, fajgördinnye 16—30, közönséges 10—20, csemegeszőlő 65—120, kevertfajta 60—80, közönséges szőlő 50—60, borknal való 40—50, új nagy papírhéjú dió 80—120, keményhéjú 50—80 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak Szegeden: Csövespaprika füzereknél, új 4—5, csövespaprika füzereknél, régi 6—8, édesemes paprika kg.-ként 3-28—3-60, félédes paprika kg.-ként 2-80—2-88, elsőrendű 2-24—2-40, másodrendű kg.-ként 0-96—1-60, harmadrendű kg.-ként 0-32—0-64 pengő. — **Kalocsán:** Édesemes paprika kg.-ként 2-88—3-04, rózsapaprika kg.-ként 2-216, másodrendű kg.-ként 1-20—1-50, harmadrendű kg.-ként 0-64—0-80, válogatott csövespaprika kg.-ként 1-76—2 pengő.

Borárak. Csongrádon a vidéki vendéglősök 10—11 fokos kisebb tételeket vettek ó-borból 90—100 fillérről literenként. — **Nyíregyházán** eladtak 51 hl 11 fokos ó-bort 85 fillérről, 120 hl 12 és félfokos ó-bort 1-10 pengőért. — **Gyöngyösön** elkelt 50 hl 10 fokos ó-bort 64 fillérről, 300 hl új-bort 56 fillérről. Azonkívül elkelt 1000 q fehér borszőlő 40 fillérről. — **Balatonfüreden** eladtak 30 hl ó-bort 1-14 pengőért, 100 hl ó-bort 1-20 pengőért és 53 hl ó-bort 1-22 pengőért. — **Révfülöpn** eladtak 33 hl 11 fokos ó-bort 1-04 pengőért, 30 hl 10-8 fokos ó-bort 1-02 pengőért és 50 hl 11 és félfokos 1-08 pengőért.

Pálinka. Tájékoztató árak: Az áru minősége és mennyisége szerint, valamint fuvar és átvételi költség tekintetbevételével: Törköly 6-16, seprő 6, szilva-ó 6, borpárlat 8—8-80 pengő forgalmi adó nélkül, a fődé- ben, III-ik táblázat szerint.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára szeptember hó 26-án. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben levő szám azt az összeget jelenti, amelyet nekünk kell fizetni a banknak akkor, ha idegen pénzt vásárolunk. **Egy pengőnél többre kerül egy darab:** angol font 27-79 (27-95) pengő; dollár 5-68 (5-70) pengő; hollandi forint 2-28 (2-29) pengő; német márká 1-35 (1-36) pengő; svájci frank 1-10 (1-10 $\frac{1}{2}$) pengő. — **Egy pengőnél kevesebbre kerül egy darab:** cseh korona 16-88 (16-96) fillér; szerb dinár 10-02 (10-08) fillér; lengyel zloty 63-40 (64-40) fillér; román lei 3-53 (3-59) fillér; olasz lira 31-30 (31-60) fillér; osztrák schilling 80-40 (80-80) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Húszkoronás arany 23—23-10; ezüst egykoronás 0-38—0-42, régi ezüst forintos 1—1-05, ezüst ötkoronás 2—2-05 pengő darabonként.

Lapvezér: **Meskó Pál.**

Főmunkatárs: **Perlaky György.**

Szerkesztésért és kiadásért felel: **Gosztonyi Jenő.**

Kiadja: **Csász és Társa Lapkiadóvállalata.**

A világot 30 év óta THE CHAMPION

uraló eredeti angol

kerékpárokat mélyen leszállította havi 20—30 P részletre, kerékpár alkatrészeket, lámpa, lánc, pedálokot nagyban igyári áron szállítunk.

Láng Jakab és Fia kerékpárnyereskedők, Budapest, József-körút 41. — Ingyen küldi át 700 képes árjegyzéket.

Patkány, egérintő „RATINOL“

Biztos hatású irtószér, gyökeresen irt. Más állatra emberre ártalmatlan. Napi árban utánvétellel szállítja: **RATINOL LABORATORIUM, BUDAPEST, VII., Murányi-utca 36. szám.**

Vegye meg

a páratlanul gazdag tartalommal megjelenő

BUDAPESTI UJSÁG politikai napilapot.

Minden laparústónál és «Hangya» szövetkezeti boltban kapható.

Szakorvos

-rendelő vér- és nemibetegek részére. Ézsai salvarsan-oltás!

Rendelés egész nap. VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

A „Baromfitömő készülék“ -kel

egy perc alatt tömhet mindenféle tengeri és a fulladás ki van zárva. 20 liba tömésénél 90 óra időt nyer. Kényelmes tömés. Nincs fölfúvás, derekíjtás és kéziszobes. Oltóó 1 Fia egy libát ment meg a fulladástól, az ára megtérült. — Kérjen árjegyzéket.

Cím: **KUGLER SÁNDOR, MAKÓ.**

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű színbőröböl készült férfi-, női- és gyermekcipők, box- és sevrőbőröböl, továbbá munkásbakkancsok a legjobb minőségben a legutányosabb naplárakon szerkeztők be a

„HANGYA“ ruházati és díszműárúosztályánál.

Ekék, ekealkatrészek, boronák, kapálóekék, fűkaszálók,

marokrakók és kéveköthő aratógépek, lögregelyék, kézi-járgányosok, motoros- és göcszépítőeszközök, szecskavágók, répvágók, darálóok, morrszólók s minden egyéb gazdasági gép és szerzeszám a

„HANGYA“ mezőgazdasági gépoztályánál szerkeztők be legutányosabban.

Dr. Héray Andor

Orsz. Földbírótkrekező Bíróság által engedélyezett ingatlanforgalmi és üzletérkekeztő Irodája. Budapest, IX., Rákos-utca 11., földszint 1. Törvényeszkileg bejegyzett cég.

Ruházati szükségletét

legelőnyösebben a

„HANGYA“

vidéki szövetkeztéiben szerkeztők be.

KAPHATÓK: Férfi- és női-ruhának való szövetek, fehéreműre, ágyműre való chiffon, vászon, zephir, kanavász, szabókekek, kéz fehéreműre és felsőruhák, ágyszintén mindenem rövid-, kézmű-, konfekció- és díszműre, továbbá: férfi-, női és gyermekcipők és munkásbakkancsok.